

Keresztútzben a minimálbér

Hosszas tárgyalások után megállapodás született az Országos Érdekegyeztető Tanács ülésén a 2006. évi minimálbérekről. Bár az erről szóló egyezményt mindhárom oldal elfogadta, ám a legkisebb kereset emelése, illetve annak mértéke körül máig nem csitulak a viták, sem a napi politika szintjén, sem pedig az érdekegyeztetési fórum szereplői között.

(3. oldal)

Újévi gondolatok a választások jegyében

- ◆ Szilárdabb párt – jobb esélyek
- ◆ Hozzuk ki magunkból, ami bennünk van!
- ◆ A kulcskérdés a kopogtató-cédula-gyűjtés
- ◆ Hittel és fegyelmezett munkával

(4. oldal)

CIKKEINKBŐL

- Baloldali fordulat Bolíviában
- Provokáció a cseh kommunisták ellen
- Gondolatok évfordulókról
- Könyvesbolt a Lehel téren

(2. oldal)

(7. oldal)

VÉLEMÉNYEK

- Panaszkodnak az emberek
- Rózsa Sándor, merre vagy?
- Bicikliváros
- Változások a felsőoktatásban
- Médiumok

(6. oldal)

Emberarcú szocializmust!

Zúzmarába fagy a téli éjszaka. Narancsszín felhők gomolyognak, hó közeleg. De idelelenn a csend az úr. Amott hajléktalanok alszanak egy kupacban a felüljáró alatt. Ám ezt a fagyos nyugalmat hirtelen éles hang szakítja szét. Az egyik deres hálósák mélyén egy mobiltelefon csipog fel.

Mobilos éhezők

Modern nyomor. Vacsorára nemigen teltett a szerencsétleneknek, lakniuk sincs hol, de „cserében” felhívhatnak bárkit, innen a híd alól. (Ha ugyan van egységük.) Némelyikük feje mellett még apró elemes televízió is sístereg. A másiknak walkmanja vagy rádiója van. Mindössze csak három dolog hiányzik az életükből: a rendes étel, a lakás és a munkahely.

Igen, a munkahely is. Ha netán mégis találnának, akár valami egyszerű melót, azt nem tudják hosszabb távon elvégezni, hiszen, innen a híd alól nem lehet bejárni dolgozni. Mert ugyan melyik burzsuj ad ma munkát egy ilyen lepusztult fazonnak?

A munkakereséshez és -találáshoz minimum egy fűtött helyen lévő ágy kell, mosdási és

mosási lehetőséggel. Ez volna az alap. Hogy aztán legyen munka és legyen kenyér. Furcsa, de manapság már egyáltalán nem tűnik csodálatosnak az a megvalósult álom, mely tíz éve még szinte elképzelhetetlen volt: hogy mindenkinek legyen egy mobilja. Nos, van.

– No és? – kérdezzük mi. – Ez volna az a fantasztikus fejlődés? Hogy sokunknak enni nincs mit, lakni nincs hol, de el vagyunk árasztva, zsúfolva mindenféle technikai kütyüvel, okos kis szerkezettel. Amelyeknek csak egy bajuk van: espedig az, hogy nem lehet megenni őket!

Bizony, a technikai fejlődés nagy dolog. De ha csak az fejlődik egy társadalomban, akkor már nagyon nagy baj van! És mára már bebizonyosodott, hogy a kapitalizmus a technikai fejlődésen kívül mást nem

tud adni az emberek nagy többségének.

Vagy még ezt sem. Hiszen egy autó például elérhetetlen álmoknak számít egy éhező számára. Ha ugyan egyáltalán érdekelné őt. Mert mit kezdene a szegény ember egy csodajárgánnyal? Eladná természetesen. Ételt, ruhát és talán még lakást is vehetne belőle magának s a családjának.

A technika nem elég

A technikai fejlődés nem cél, hanem eszköztartás arra, hogy az emberek jobban élhessenek. Minden ember.

De ma Magyarországon sajnos ez nem így van. Ezt mindenki láthatja, akinek van szeme, s ilyenkor tél közepén körülnéz. Mert mit lát: puccparádét!

Kivilágítva minden. Nemcsak az áruházak kirakatai, hanem még a körüti és az Andrássy úti fák is.

No és a hatalmas magánvillák! Fényárban úsznak, villogó színgorgia mindenütt.

(Folytatás a 3. oldalon)

Csorbuló szólásszabadság

Az 1989. október 23-án kikiáltott Harmadik Magyar Köztársaság egyik legnagyobb vívmányának tartják a szólás- és a sajtószabadságot. Ez lényegében annyit jelent, hogy minden újság, minden médium, s ezzel együtt minden magyar állampolgárságú ember szabadon leírhatja, elmondhatja a véleményét a hatalomról és annak képviselőiről. Ám ez a szabadság, úgy látszik, mára már csak az uralkodó osztály kiváltsága lett, és nem azoké, akik kritizálják őket s a kapitalista rendszert. Ennek egyik jelzése, hogy rendőrségi vizsgálat folyik a Munkáspárt elnöksége ellen, és valószínűleg a vádlottak padjára is citálják majd az elnökség tagjait.

A törvény a szólásszabadságot teszi semmissé

A rendőrség gyanúsítottként hallgatja ki tehát az elnökséget, mert a Munkáspárt honlapján politikainak nevezték a Fővárosi Bíróság azon döntését, melyet júniusban hozott meg a Vajnai Attila által kezdeményezett, Munkáspárt elleni perben.

Ebben az ítéletben a Fővárosi Bíróság visszahelyezte a pártba s a pártbeli tisztségébe Vajnai Attilát, teljes jogokkal az elnökségben. Nos, a Fővárosi Bíróság ezen ítéletét nevezte közleményében politikai indíttatású döntésnek a Munkáspárt elnöksége a párt honlapján.

Ennek a nyilatkozatnak a tartalma alapján Gatter László, a Fővárosi Bíróság elnöke nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalalmazás miatt feljelentés tett a rendőrségen, amely, közzvadás alá eső cselekményről lévén szó, azonnal el is indította az eljárást. A hatályban lévő büntető-eljárási törvény szerint ugyanis közzvadás üldözendő,

ha valamely „tettes” hivatalos személy ellen, hivatalos eljárás alatt, illetve a hatóság sérelmére a hivatali működéssel összefüggésben tesz a becsület csor-

bítására alkalmas kijelentést. Ezt a törvényt, mely alapján eljárást kezdeményezett a rendőrség, jelenlegi formájában 2003. július elsejétől fogadtatta el az akkor még Bárándy Péter vezette Igazságügyi Minisztérium.

A hatóság megsértésének alkotmányserőtt büntettéről szóló törvény nem ismeretlen a hazai jogtárban. A szocializmusban, a hivatalos személy becsületének csorbítására alkalmas közlések a hatóság megsértésének, tehát közzvadásnak minősültek. A vádat ilyen ügyekben az ügyészség képviselte, akár a mostani, a Munkáspárt elleni eljárás esetében is.

Egy ilyen törvény azonban manapság, a megváltozott körülmények között teljesen másképpen néz ki, mint azelőtt. Amikor ekkora szakadék tátong a kis létszámú gazdag és a rengeteg szegény között – ez a törvény lényegében azt a szólásszabadságot teszi semmissé, amelyet ennek a polgári demokráciának nevezett rendszer egyik legnagyobb vívmányának tartanak.

Cenzúrázna a hatalom

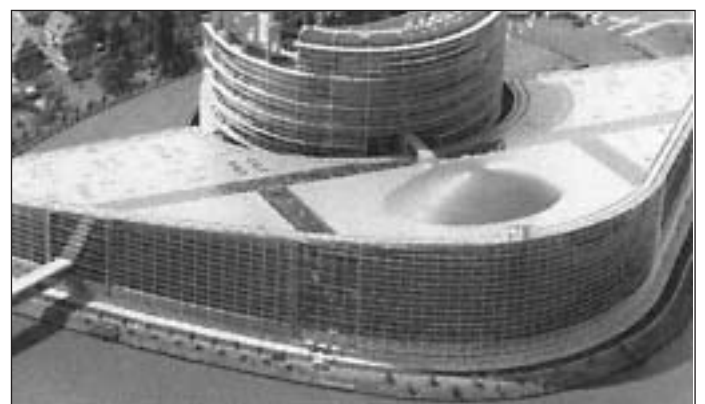
A hatalom packázik tehát a Munkáspárttal, és nem is akárhogyan. Egyenként hallgatják ki az elnökség tagjait a rendőrségen.

(Folytatás a 3. oldalon)

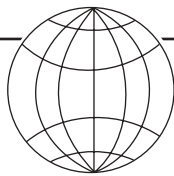
Elnökválasztás az Európai Unióban

December 31-én lejárt az öt hónapig egyhelyben topogó, majd a decemberi költségvetési vita során átmenetileg megélelénkült, féléves brit elnökség mandátuma. Január elsejétől Ausztria látja el az EU soros elnöki tisztségét, amelyet 1998 második felében egyszer már betöltött.

(2. oldal)

Boldog új évet kívánunk minden kedves olvasónknak!

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

December 28. **Először ült össze** Kairóban a tavasszal létrehozott 22 országot tömörítő Arab Parlament, amely az Európai Parlament mintájára folyamatosan ülésezik, és bár nem lesz törvényhozói jogköre, az arab országokat érintő közös biztonsági, politikai, gazdasági és emberi jogi ügyekben ajánlásokat tesz.

December 29. **Négy hónappal a választások előtt** új választási törvényt sikerült elfogadtatnia Berlusconi kormányfőnek Olaszországban. E szerint visszaállították a pártlistás rendszert és módosult a parlamentbe jutás küszöbe is. Így Berlusconi bukási esélye kisebb, a baloldal helyzete viszont nehezebb lett.

December 30. **Nyolcszázmillió kínai mentesül** a jövőben a 2600 éve érvényben lévő agráradó fizetése alól. Ezzel az intézkedéssel akarják csökkenteni a jövedelmi különbségeket a városi és a vidéki lakosság között. Kínában az 1,3 milliárdos lakosság hatvan százaléka él a mezőgazdaságból, az agrárszektor a hazai össztermék 13,1 százalékát adja.

December 31. **Milliók ünnepelték világszerte** a városok utcáin az új év beköszöntét. A legtöbb helyen szabadtéri koncertek és tűzijátékok szórakoztatták az ünneplőket – szigorú biztonsági intézkedések közepette. 2005 természeti katasztrófái és erőszakos cselekményei után az óévűcsúztató mindenhol az előző évekhez hasonlóan, különösebb rendezvények nélkül zajlott.

Január 1. **Leállította Oroszország** a gázszállítását Ukrajnába, miután a két ország nem tudott megegyezni: Ukrajna nem hajlandó az eddigi kedvezményes ár helyett a piaci árak megfelelő, ötszörös díjat fizetni. Az elfajuló vita miatt energiaválság fenyegeti Európa egy részét, többek között Magyarországot is, ahová a tranzitvezeték két napig kevesebb gáz érkezett.

Január 2. **Egyre valószínűbb,** hogy elhalasztják a január 25-ére tervezett palesztin választásokat az egyre romló, kaotikus biztonsági helyzet miatt. Ráadásul Izrael a jeruzsálemi szavazás megakadályozásáért fenyegetőzik, ha a Hamász szélsőséges iszlám szervezet is indul a választáson. A felmérések szerint a jelenleg kormányzó Fatah párt 43, a Hamász 25 százalékot kapna, és 19 százalékos a bizonytalanok aránya.

Január 3. **Négy Magyarországgal szomszédos** állam (Ukrajna, Románia, Szerbia és Montenegró illetve Horvátország) polgárai ezennél nemzeti vízumot igényelhetnek hazánkba. Az öt évig érvényes és korlátlan számú beutazást jelentő engedély elsősorban a magyar nemzetiségűeknek az anyaországgal való kapcsolattartást könnyítheti meg.

Erősödő kubai–kínai viszony

A Kínai Kommunista Párt és a kínai kormány nagy jelentőséget tulajdonít a kínai–kubai kapcsolatok fejlesztésének – jelentette ki **Luo Gan**, a Kínai Kommunista Párt Politikai Bizottsága Állandó Bizottságának tagja december 21-én Havannában. A kínai vezető **Fidel Castro**, a Kubai Kommunista Párt vezetője, állam- és kormányfő fogadta. Mindketten azt hangsúlyozták, hogy Kína is, Kuba is szocialista ország, mindketten arra törekednek, hogy jobban kihasználják a szocializmusban rejlő lehetőségeket népeik, országaik javára. Kína jelentős részt vállal a kubai gazdaság fejlesztésében, a kínai áruk szinte mindenütt jelen vannak Kubában. Luo Gan több dél-amerikai országban is látogatást tesz, jelezve Kína megnövekedett gazdasági és politikai érdeklődését a térség iránt.

– Munkatársunktól

Baloldali fordulat Bolíviában

December 18-án választási csúcs volt Dél-Amerika legszegényebb államában, a 8,4 millió lakosú Bolíviában. A választók az elnök, az alelnök, a parlament 130 tagja, 27 szenátor és kilenc tartományi kormányzó személyéről döntöttek. Az előzetes felmérésekkel ellentétben az indián származású, 46 éves **Evo Morales**, a **Mozgalom a Szocializmusért (MAS)** vezetője a voksok 53,7 százalékával már az első fordulón abszolút győzelmet szerzett. Második helyen a jobboldali pártok közös jelöltje, **Jorge Quiroga** végzett, a szavazatok 28,5 százalékával. Az új államfő ünnepélyes beiktatására január 22-én kerül sor.

Az elnökváltás nemcsak személycserét, hanem *jelentős politikai változásokat is okozhat*. A MAS programjában többek között alkotmányreform, földosztás, egységes társadalombiztosítási rendszer és az ingyenes oktatás bevezetése szerepel. A hosszabb ideig az USA-ban élt, 47 éves **Quiroga** viszont a liberális gazdaságpolitika híve, aki korábbi elnöksége idején az ország olajföldművelőit a multinacionális vállalatok kezére juttatta. Quiroga és utóda, **Gonzalo Sanchez** az elégedetlen lakosság megmozdulásait vérbe fojtotta, ami sok halálos áldozattal járt. A londoni Economist értékelése szerint a polgári kormányok korrupciós rendszerétől megundorodott középosztály egy része is Moralest támogatta.

A kokatermelők szakszervezetének az elnöke, **Evo Morales** által a kilencvenes években alapított MAS választási sikere elsősorban az indián őslakosság elégedettségét mutatja. Az Econoticias hírügynökség adatai szerint a bolíviaiak hetven százaléka szegény. A falusiak 79 százaléka a szegénységi küszöb alatt, a családok mintegy húsz százaléka pedig napi fél (!) dollárból él. A munkanélkü-

liek száma 300 000, az alkalmi munkából élők pedig egy-millió. A kiszákmányolás mintegy 300 000 hét-tizenhét év közötti fiatalat közvetlenül érint, akik embertelen körülmények között végzett munkával hozzájárulnak családjuk eltartásához. Minden második gyerek rosszul táplált, húsz százalékuk pedig sohasem járt iskolába. A gyermekhalandóság 65, a falusi régiókban viszont 160 ezrelék.

A kőolajlelőhelyek mellett a kontinens második legnagyobb gázkészlete található (1375 milliárd köbméter) Bolíviában, de az egy főre eső nemzeti jövedelem csak 980 USD értékű. A koncessziós szerződések alap-

Bolíviai szavazó

ján történő gázkitermelésből a brazil Petrobras 14, a francia Total 15, a spanyol Repsol-YPF csoport pedig 25,7 százalékkal részesedik. A British Gaz és az amerikai Exxon Mobil is érdekelt az üzletben. A MAS programjában szereplő államosítás előreláthatólag csak a kitermelésben érintett területekre fog vonatkozni. A szélsőséges csoportok által követelt, kártalanítás nélküli kizárás a nemzetközi szervezetek támogatására szoruló országot válságos helyzetbe sodorná. A szerződéseknek az állami bevételeket növelő, tervezett módosítása ellenére a koncessziók a jövőben is megmaradhatnak.

Evo Morales azt mondta, hogy a kőolaj kitermelésére vonatkozó „megállapodásokat akkor kötötték, amikor a nyersolaj hordójának az ára 18-19 USD volt, jelenleg pedig meghaladja a 60 dollárt”. „Bolíviának partnerek és nem gazdák kellene.” Az értelmiségi és egyetemi körökben népszerű

Garcia Linera szociológus, az ország megválasztott alelnöke kijelentette, hogy „most pragmatikus megoldások szükségesek, és óvatossá kell lenni”.

Az új kormány sok nehézséget okozhatna a konzervatív ellenzék provokációi, a földgázlelőhelyekben gazdag keleti tartományok autonómiatörekvései, a multinacionális vállalatoknak a reformokkal szembeni ellenállása és az Egyesült Államokkal várható megfeszülő kapcsolat. Washington számára vörös posztót jelent Moralesnek Hugo Chavez venezuelai elnökkel való barátsága és Fidel Castro iránti rokonszenve, de a kokatermeléssel kapcsolatos álláspontja is. A MAS vezetője szerint „a kábítószert-ellenes küzdelem nem lehet ürügy az USA geopolitikai érdekeinek az érvényesítésére és a belügyekbe való beavatkozásra”.

Pozitív fejlemény, hogy a választások eredménye módosítja a térség erőviszonyait, hozzájárul Bolívia és a baloldali irányzatú venezuelai, argentin, brazil valamint uruguayi kormányok közötti együttműködés fejlesztéséhez. A MAS győzelme erősíti a Washington által dédelgetett, „amerikai közös piac”-tervet elutasító országok csoportját is. Nem okozott meglepetést, hogy Morales győzelme után tett sajtónyilatkozatában Condoleezza Rice amerikai külügyminiszter hűvösen fogadta az Egyesült Államoknak újabb gondot jelentő bolíviai változásokat.

Bence Dániel

Elnökváltás az Európai Unióban

December 31-én lejárt az öt hónapig egyhelyben topogó, majd a decemberi költségvetési vita során átmenetileg megelénkült, fél éves brit elnökség mandátuma. Január elsejétől Ausztria látja el az EU soros elnöki tisztét, amelyet 1998 második felében egyszer már betöltött.

A bécsi diplomácia egyik feladata a 2007–2013-as időszakra nehezen kiüszített költségvetésnek az Európai Parlamenttel való elfogadtatása lesz. **Josep Borrel**, az EP elnöke már jelezte, hogy növelni akarják a Brüsszelben kialakított keret sarokszámaikat. **Ursula Plassnik** osztrák külügyminiszter azt mondta, hogy a tíz országgal történt bővítés miatt 2004 sikeres éve volt az EU-nak, az európai alkotmány francia és a holland elutasítása viszont nehézségeket okozott 2005-ben. „Az alaptörvény ügye az egyik legnehezebb kérdés”, mondta a külügyminiszter. Bécs szerint júniusban napirendre kerülhet az alkotmányozás jövőjének megvitatása is. A kötelezettségek teljesítése alapján az elkövetkező hónapokban dönteni kell arról is, hogy Románia illetve Bulgária csatlakozása 2007-ben vagy 2008-ban történjen-e.

Wolfgang Schäussel kancellár és **Plassnik** asszony kijelentette, hogy kiemelt kérdésként kezelik a balkáni térség stabilizációját, valamint a régió országainak az EU-hoz való közeledését. Az osztrák diplomácia erőfeszítésének is köszönhető, hogy Horvátország már a szervezet előszobájában van. Feszültséget okozhat viszont, hogy Montenegróban népszavazást tartanak a Szerbiától való teljes elszaká-

dásról, amelyet az EU nem támogat. Nyitott kérdés az „ENSZ-tartomány”, Koszovó jövője is, ahol a „közvetett párbeszéd” sem csökkentette egyelőre a szerbek és az albánok álláspontja közötti mély szakadékot.

Közös programok megvalósítását is tervezi Ausztria az év második felében a soros finn elnökséggel együttesen. Azokra a kérdésekre kívánnak figyelmet fordítani, amelyek a tagállamok lakosságát különösen foglalkoztatják. Többek között a szociális ellátás helyzete, a környezetvédelem, az állampolgárok szabadsága és biztonsága valamint az Európai Unió nemzetközi szerepének az erősítése. Az osztrák elnökség kiemelt programja a május 12–13-án tartandó, az EU valamint a latin-amerikai és karibi térség országainak a csúcsértekezlete lesz, amelyre mintegy hatvan ország állam- és kormányfőjét várják Bécsbe.

A hatalmi elit elkötelezettségével ellentétben a lakosság nem lelkesedik túlságosan az Európai Unió iránt, amelynek az ország tíz éve tagja. Az Eurobarometer felmérése szerint az osztrákoknak csak a 32 százaléka tartja jónak az EU-tagságot, és csak 24 százalékuk támogatna egy újabb bővítést.

– Munkatársunktól

SZOLIDARITÁSI AKCIÓK AZ EU-BAN

Provokáció a cseh kommunisták ellen

Sajtójelentések szerint a prágai belügyminisztérium törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, amely kizárólagos politikai tevékenység folytatásának az ürügyével visszavonná a Kommunista Ifjúság Szövetség (KSM) egyesületi státusát.

A KSM betiltását kilátásba helyezve, a hatóságok felszólították a szervezetet vezetőségét, hogy záros határidőn belül változtassák meg programjukat és töröljék belőle a marxista-leninista elvekre való hivatkozást. A szövetség jelenleg más pártok ifjúsági mozgalmához hasonló jogállást élvez. A KSM tagja a Demokratikus Ifjúsági Világszövetségnek, amelynek tanácskozási státusa van az ENSZ és az UNESCO mellett.

A támadás egy hosszabb idő óta folytatott kampány újabb felvonása, amelynek célkeresztjében az ország egyik legbefolyásosabb politikai szervezete, a százezres tagsággal rendelkező Cseh- és Morvaország Kommunista Pártja áll. Két jobboldali törvényhozó, **Jaromir Stetina** és **Martin Mejstrik** korábban törvényjavaslatot nyújtottak be a szenátusban, amely büntetendőnek nyilvánítaná a kommunista ideológiát, a kommunista szervezeteket, valamint megtiltana a sárló és kalapács mint önkényuralmi jelképek használatát. **Stetina** és **Mejstrik** megpróbálja a kommunizmust és a náciizmust is összemenni. A honatyák „elfeledtek” arról, hogy a cseh zsidók tízezreinek a deportálásáért felelős prágai hóhér, a né-

met Biztonsági Főhivatal vezetője, **Reinhard Heydrich** elleni merényletben, a megszállók elleni harcban meghatározó szerepet játszottak és súlyos áldozatokat hoztak a kommunisták.

Hasonló kezdeményezés történt a múlt év februárjában az Európai Parlamentben is, ahol hat jobboldali kelet-európai képviselő, **Szajjer Józseffel**, az Európai Néppárt frakciójának az elnökhelyettesével és **Viztautas Landsbergis** volt litván elnökkel az élen a sárló-kalapács és a vörös csillag használatának a betiltását kérték **Franco Frattinitól**, az EB igazságtügyi biztosától. Az európai testületek azonban nem foglalkoztak a „javaslattal”.

Egyre erőteljesebb szolidaritási akció bontakozik ki az EU tagállamaiban a KSM védelmében. Tömegesen érkeznek a tiltakozások a prágai belügyminisztériumhoz és a cseh diplomáciai képviselőkhez. Ugyanakkor a Nemzeti Ellenállás nevű szélsőséges mozgalom aktivistái a rendőrség védelme alatt tarthatják megmozdulásaikat Csehország-szerte, és egyelőre nem merült fel a neonáci szervezet betiltásának a szükségessége. No comment!

Lengyel Ákos

ELTÉRŐ MEGÍTÉLÉSEK

Keresztúzben a minimálbér

Hosszas tárgyalások után megállapodás született az Országos Érdekegyeztető Tanács ülésén a 2006. évi minimálbérekről. Bár az erről szóló egyezményt mindhárom oldal elfogadta, ám a legkisebb kereset emelése, illetve annak mértéke körül máig nem csitulnak a viták, sem a napi politika szintjén, sem pedig az érdekegyeztetési fórum szereplői között.

A szóban forgó megállapodás értelmében a garantált minimálbér 62 500 forintra növekszik az eddigi 57 ezerről. Azokon a munkahelyeken, ahol a munkabér speciális szaktudást igényel, ez az összeg 65 ezer, a diplomához kötött állások esetében 87 500 forint is lehet – ezen utóbbi bérek egyelőre ajánlásként szerepelnek. Az egyezményt azonban még életbelépése előtt kemény kritikával illeték, több oldalról is.

A munkaadók szóvivői például az „örülj annak, hogy dolgozhatsz” mentalitás égisze alatt nyilatkoztak a minimálbéresetről: arra hivatkoztak, hogy az adott béremelés miatt több cég is veszteségesen termelhet, így szerintük a dolgozó örüljön, ha egyáltalán van hol dolgoznia, még ha kevés pénzért is. A legnagyobb ellenzéki párt államkaszárnya elnökei pedig az emelés ke-

veslése mellett azt is kifogásolják, hogy a 2002-es választások óta a szocialista-szabaddemokrata koalíció csupán 12 500 forinttal növelte azt a fizetést, amelyet a Fidesz frontemberei korábban megdupláztak. Arról azonban megfeledeztek, hogy a szóban forgó kereset a Medgyessy-kabinet óta vált adómentessé.

A képletet ugyanakkor tovább bonyolítja, hogy az utóbbi évek munkaügyi lépéseinek értékét a kormány kemény dolgozóellenes intézkedésekkel rontja, amely az érdekképviseleti szervezetek megkerülésében vagy mellőzésében nyilvánul meg. Legutóbb decemberben például Ferihegy üzemeltetési jogának átadása mellett döntött a kabinet, az új angol tulajdonos pedig máris bejelentette, hogy a veszteségesnek tartott légitársaságnál hamarosan leépítésekre lehet számítani. Az MSZP és a szabaddemokraták

privatizációs lépését ugyanakkor nem csak a szakszervezetek és az érintett munkahelyek dolgozói, hanem a jogos elégedetlenségtől vérszemet kapott Orbán Viktorék is támadják. Éppen azok, akiknek kormányzati stílusát a külföldi tőkések gátlástalan kiszolgálása, a Munka Törvénykönyvének munkásellenes módosítása, illetve az érdekképviseleti szervezetekkel nem tárgyalás politikája határozta meg.

Komoly munkaügyi érdekvédelmi áttörésről tehát továbbra sem beszélhetünk. Az egyik oldalon munkásellenes privatizációs politika és az érdekvédelmi fórumok megkerülésével hozott intézkedések kombinálásának kétes értékű béremelésekkel, a másik oldalon pedig a szakszervezeteket korábban lekezelő munkásbarát köntösben tündöklő demagógok privatizációellenes szónoklataitól hangos a hazai közélet. Igazi munkásbarát, a szakszervezetekkel is számoló törvényi szabályozás meghozatalára azonban sem a szocialisták, sem az állebejus honatyák nem hajlandók.

B. Deák András

Emberarcú szocializmust!

(Folytatás az 1. oldalról)

Okos kis szerkezetek sötétítésre automatikusan bekapcsolják magukat, és jöhet a menet. Aradhat a fény.

Bizony, ez a karácsony már nem a szeretet ünnepe volt az idén. Hanem a sznobizmus tobzódása. Amúgy kapitalista burzsuj módon. Minél drágábbat venni. Villogni. Csillogni.

Pedig kifejezetten erkölcstelen dolog ilyenkor puccoskodni. Hogy miért? Mert ez az idei ünnep olyan volt, mint egy háborús karácsony. Tele elesettekkel, vesztesekkel, betegekkel...

Ezt az uralkodó osztály is kénytelen volt észre venni. Érzik már, érzik a hölgyek és az urak, hogy a szegény népek nagyon, de nagyon eleve van belőlük. Abból az önző uralomból, amelyben elvesznek a néptől immáron mindent.

Érzik hát, és megpróbálnak szépitni. Karácsony alkalmából nagy adakozást csaptak. Mondván: „A szeretet ünnepe nem zsákmányolunk ki benneteket.”

– Annyira – tesszük hozzá józanul.

De milyen álságos is ez a segítség! A hatalmasok előbb elveszik a nép javait, még a lakását is, aztán karácsonykor mint-ha megsajnálják őket, és felhívást tesznek közzé, hogy tessék adakozni!

Megint csak a nép adakozzon, azok, akiknek még maradt valamijük. És adnak is a kevésbé szerencséseknak. Bár lehet, hogy jövőre már ők lesznek rászoruló.

Miről beszélünk hát ebben az ígéretek új évben? Miféle társadalmi fejlődésről papolnak itt nekünk az utóbbi tizenöt évben?

Ennyi lenne csak, amire képesek? Vagy kinyitják végre a szemüket? Hisz mindenki, aki lát, már észrevette, hogy ez a kapitalizmus elavult, s rég túlhaladta önmagát. Erkölcsi tartása nulla, és nem tud már jólétet biztosítani az emberek többségének, de még az ötven százalékának sem. A mindenáron való profittermelés a célja, s ezt szolgálja a fokozott, szinte már hajszába csapó technikai fejlődés.

Hiszen például egy mai mobil lehet, hogy többet tud, mint tíz éve, de összehasonlíthatatlanul hamarabb tönkremegy. Vagy a számítógépek. Gyorsabbak, ám gyengébbek, érzékenyebbek, és ők is hamarabb tönkremennek. Ugyanígy vannak az autók is. Egy régi autós ismerősöm már kifejezetten computervezérléstől mentes járművet keres. Mert az szerinte megbízhatóbb és strapabíróbb, mint újonatújtótdai.

Úgy vettük észre tehát, hogy a kapitalizmusban pusztán a fej-

lett technika nem tud általános jólétet biztosítani.

A szocializmus fejlődése

Ugyanakkor divat lett manapság „úri” körökben leszólni az egykori szocialista technikát.

„Vissza akarják hozni ezek a kommunisták – mondogatják – az ócska, füstölgő Trabantok és Wartburgok világát?”

Hát honnan veszik az urak, hogy mi, „mármint ezek a kommunisták” ezt akarjuk visszahozni? Talán úgy gondolják ők, hogy a szocializmus nem fejlődhet?

Ez bizony nem így van. Nagyon is fejlődhet, mint, ahogy fejlődik is máshol a világ.

A szocialista fejlődés eleven példája Kína. Nézzük csak a pusztá tényeket! S mindössze néhányat, mert az összeset úgysem tudnánk fölsorolni.

Az új tibeti vasút hossza: 1860 km. Ebből 900-nál több 4000 méter fölött halad. A fülkék oxigénmaszkokkal vannak felszerelve. Aztán: négy új repülőter épül rohamléptekben. Ehhez hetven (!) új Boeinget vásárolnak. De a földi közlekedés is rohamosan fejlődik. Peking körül 5 (!) körgyűrű épült. Egyébként Peking első látásra összehasonlítható egy amerikai felhőkarcolós metropolissal. A kínai gazdaság és ipar soha nem látott fejlődésben ment keresztül az utóbbi tíz évben. És végül álljon itt egy BBC-idézet: „Kína elismerten a világ leggyorsabban fejlődő állama.”

Fejlődhetünk hát mi is, és ehhez talán nem is kell nekünk Kínát utánozni. Bár a példa kitérő. Ötvözné mindent, ami pozitív. De létrehozhatunk mi akár egy kifejezetten magyar modellt is. Végre azt, amiről már vagy húsz éve beszélnek a józanabb közgazdászok: egy közép-európai kistigris. Vagy pedig, és ez a gondolat sem elvetendő: szövetkezni lehetne a többi közép-kelet európai uniós tagállammal is. A volt nyolc szocialista országgal, akik között elvileg már leomlottak a határok.

Emberarcú társadalom

Ám a Kádár-rendszerben is voltak kifejezetten jó, sőt kitérő technikai alkotások, amelyek bizony még most is részét jelentik a hétköznapjainknak. Például a szocializmusban gyártott Ikarus-buszok még ma is szép számmal futnak az utakon. Vagy ott vannak a Ganz-villanymozdonyok. A vonatok legnagyobb részét még mindig ezek vontatják. Ma. Tizenöt, húsz, harminc év után.

Ostoba ember hát az, aki annak ellenére, hogy lát eldübörgőni egy ilyen kilométer hosszú teherszerelvényt vontató bivalyerős Ganz-mozdonyt, annak

ellenére azt mondja: ez a technika semmit sem ért. Mert a kapitalizmus még mindig használja ezeket a gépeket.

De ami volt, elmúlt. Lépünk tovább, bár az utóbbi tizenöt évet már nem tudjuk meg nem történné tenni. A régi rendszer elbukott, legyőzték, elárulták. És nem igaz, hogy a szocializmusnak az adósságai miatt kellett mennie! Hiszen ez a mostani kormány három év alatt több adósságot halmozott fel, mint a Kádár-rendszer negyven év alatt!

A Kádár-rendszert nem lehet visszahozni, hiszen ma már más a világ. Hanem annak alapján egy modern, szocialista emberarcú társadalmat. A technikát a nép szolgálatába állítani. Ez az egyik legnagyobb volumenű fejlődés lehet.

A másik pedig, és ez a legfontosabb: a humánus, emberarcú társadalom megvalósítása kell, hogy legyen. Megvédeni a falánk tőkétől az embereket. A stratégiai ágazatokat ismét állami ellenőrzés alá kell vonni, s felül kell vizsgálni a privatizációjukat. Reptér, víz, villany, energia. Ne legyen az ezeket működtető társaságoknak, mint 2005-ben is, extraprofitjuk a nép rovására!

Az egészségügynek állami kézben kell maradnia, hogy minden betegnek, akármennyi pénze van, egyenlő esélye legyen a gyógyulásra.

Állami bérleteket kell juttatni minden embernek, aki rászorul. És radikálisan le kell csökkenteni minden lakás rezsijét! És ne higgye senki sem azt, hogy nincs erre pénz! De van! Legfeljebb a szolgáltató társaságoknak nem lesz extraprofitjuk, s végre „csak” tisztességgel dolgoznak.

Mindezek mellett nem árt felülvizsgálni a lakossági bankhiteleket sem! Mert a bankszektor is komoly extraprofitot könyvelhetett el tavaly. Talán nem véletlenül. Túl magasak a kamatok. Nemesgyszer uszorkamatok!

Az ország államadósságait is át kellene ütemezni, mielőtt végleg fizetésekreptelenné válnak. Hiszen a reptér „bérleti díja” is elment adósságtörlesztésre.

Ám a fejlett szocializmus nem azt jelenti, hogy ne legyenek vállalkozások. Lehetnek! Kicsik, közepesek, s talán nagyok is, de szigorú keretek között, folyamatos alkotmányos ellenőrzés mellett. Ahol vagy az állam legyen a többségi tulajdonos, vagy pedig közösségi tulajdonban legyenek. De nem két-három ember tulajdonában, hanem szövetkezeti tulajdonban vagy az úgynevezett munkásrésztvényekben, vagy vagyongyűjteményekben. Hogy a nagytőke ne válhasson ismét falánk hiénává, s ne fojthassa meg az egyszerű embereket s ne zabálhassa föl az államot. Mint ahogy éppen most is teszi.

Mert nem az a szabadság, hogy az egyik ember, a gazdag azt csinál, amit akar, a másik pedig, a szegény, nem.

A szabadság az emberarcú szocialista társadalom, amely meghagyja az emberek egyéniségét, kreativitását s vállalkozási kedvét, ugyanakkor megvédi a népet az agresszív s kegyetlen, a „hasznat bármilyen áron” elvet való gátlástalan karrierista kreatúrákkal szemben. Akik manapság az igazi tőkés, s a hatalom valódi birtokosai, ebben a globalizációra torzult világban.

F. A.

Csorbuló szólásszabadság

(Folytatás az 1. oldalról)

Talán az a céljuk ezzel, hogy pszichológiai nyomást gyakoroljanak az elnökségre. Ám nem valószínű, hogy ez sikerül nekik. Hiszen minden józan gondolkodású ember tudja, hogy az igazság a Munkáspárt oldalán áll. Még az Alkotmánybíróság szerint is a „hatóság, a hivatal nem élvez semmiféle kiváltságot, sőt több és súlyosabb kritikát kell elviselnie, mint az egyszerű halandónak.” És: „A sértőnek tartott kijelentés akár meghökentető is lehet.”

Igaz, egy hivatalos személy is vélheti úgy, hogy megsértették a becsületét, ám a felelősségrevonáshoz az kell, hogy a sértett önmaga kérje a tettes megbüntetését. Vagyis magánvádat terjesszen elő a bíróságon. Lényegében be kell perelnie azt, aki őt megsértette.

De itt egyáltalán nem erről van szó. Hanem közbűrről, vagyis hivatalból üldözendőről „bűncselekményről”.

Ez pedig a hatóság részéről nem más, mint a szólás- és sajtószabadság megsértése. Hiszen a Munkáspárt honlapja, ahol az ominózus közlemény megjelent, az interneten

található, amelyről mindenki tudja, hogy a legszabadabb médium a világon! Vajon miért ért pont a Munkáspárt honlapját figyelik árgus szemekkel és miért éppen ezt akarják cenzúrázni?

Ha Gatter úr sértve érzi magát, perelje be a Munkáspárt elnökségét, ez szíve joga, de hogy ez közbűrés eljárás legyen, az a szólásszabadság legdurvább csorbítása. És ebben már nem is Gatter úr a ludas, hanem azok, akik 2003-ban elfogadták ezt a Bárányi Péter által előterjesztett törvénymódosítást.

A sajtó- és szólásszabadság csorbítása pedig az alapvető szabadságjogok megsértését jelenti mindenütt a világon!

Perbe fognák a más-ként gondolkodókat?

Ez pedig lényegében olyan helyzetet teremt az országban, hogy ezt a törvényt bármikor előkapathatják az urak, ha valami vagy valaki nem tetszik nekik, s kifogásolják azt, amit az mond. – Hol lesz ennek a vége? Mert ennek alapján ha valaki, akár a bíróság, akár más hatalmi szerv, vagy akár kormány a parlament döntéseit kritizálja – az ezentúl bármi-

kor perbe lesz fogható, hivatalból üldözendő.

Egy hatalmi ágazat akar korlátozni egy politikai pártot. Mi ez, ha nem politikai beavatkozás? Ma még csak ezt üldözik, holnap már azt is, ha valaki másképpen gondolkodik?! És holnapután pedig akár be is tilthatnak lapokat, szervezeteket, pártokat, mozgalmakat.

S ettől már csak egy lépés a jogok további korlátozása. És itt nem valami megfoghatatlan szabadságeszményről beszélünk, hanem a mindennapok szabadságáról. A normális lakhatáshoz való jogról, a normális táplálkozáshoz, ételhez való jogról, a munkához és a szabad közlekedéshez való jogról. Egyszóval: a normális, hétköznapi élethez való jogról. Hiszen ezek már most keményen csorbulnak, mert mindezek csak a gazdagoknak adatnak meg ebben a rendszerben. Úgy látszik, az a bizonyos szabadság, a „freedom”, amelyről annyit papolnak nekünk az urak, csak órájuk érvényes, mirának, a népre pedig egyáltalán nem.

Ez viszont már nem egyéb, mint a parlamentáris diktatúra.

Fort András

MAGYAR SZERENCSEMALAC

A dolgozó népet szolgáljuk

Újévkor az egyik bulvárnap azt kérdezte tőlem, hogy mire vágyom ebben az évben. „Szeretném tavasszal átvenni a parlamenti képviselői igazolványomat” – mondtam. Ez most nem egyszerűen a csapatkapitány kötelező derűlátása, aki mindig a győzelem biztos ígéretével küldi pályára csapatát. A Munkáspártban – sportnyelven szólva – benne van az öt százalék. Mire gondolkodok?

Szilárdabb párt – jobb esélyek

Először is, megszilárdítottuk pártunkat. 2005 harcaiban szilárd egység alakult ki a párt tag-ságában a pártot romboló belső ellenzékkel szemben. A többség akarátát jelezte ki a 21. Kongresszusunk, amikor kimondta: mi nem alkuszunk meg a kapitalizmussal, a dolgozó népet szolgáljuk és fogjuk szolgálni a jövőben is. A Munkáspárt önálló kommunista erőként jelenik meg a választásokon. A kongresszus visszaadta a párttagság hitét, bizonyította, hogy képesek vagyunk leküzdeni a legnagyobb nehézségeket is.

Másodszor, minden nehézségünk ellenére a párt felkészült a választásokra. Van világos programunk. A mondanivalónk tömör, az évek során megérleltük. Ezt kell visszaadnunk a választásokon. Ne törődjünk azzal, hogy a polgári pártok ezerféle részletjavaslattal próbálják elcsábítani a választókat. Nekünk arra a lényegre kell rámutatnunk, amely a munkást, a dolgozót érinti.

Zömében megtaláltuk a jelöltjeinket. Elfogadható a rólunk alkotott társadalmi kép is. Valljuk be őszintén: az emberek tudják, hogy sok az idős ember közöttünk, tudják, hogy ideálisták vagyunk, de tudják és becsülik, hogy mi tizenhat éve ugyanazt mondjuk. Ez pedig jó és segít bennünket.

Harmadszor, jobb a külső körülmények, mint bármikor. Nagyon sok olyan ember van, aki családostól a tőkés rendszerben, és kiábrándult a Fideszből is, az MSZP-ből is. Nem biztos, hogy ránk szavaz, de ma nagyobb az esély rá, mint korábban.

Hozzuk ki magunkból, ami bennünk van!

Pártunkban benne van az öt százalék, de sok mindentől

függ, hogy képesek leszünk-e kihozni magunkból. A kongresszus nyomán megszilárdult a párt helyzete, de a külső tényezők nem változtak, ugyanolyan nehezek, mint tavaly.

Először is, a Munkáspárt változatlanul zavaró tényező a tőkés hatalom szemében, sőt egyre inkább az. Hazánk szocialista múltját, a kádári időket csak és kizárólag mi testesítjük meg a magyar politikában. A Fidesz ugyan próbálkozik azzal, hogy dicséri a szocialista kor oktatási rendszerét és más vívmányait, de sokéves kommunistaellenességgel a háta mögött ez nem túl hihető. Az MSZP már nem is próbálkozik. Zavarja a hatalmat az is, hogy mi ténylegesen alternatívát, más utat, más választási lehetőséget kínálunk. A hatalom fél attól, hogy az emberek rájönnek erre a lehetőségre.

Fel kell készülnünk arra, hogy a hatalom minden megtesz azért, hogy visszacsorítsa a Munkáspártot. Felhasználják ellenünk az ismert jogi eszközöket, vannak és lesznek bírósági perek ellenünk. Változatlanul elzárnak a televíziótól, a médiától. Védjük magunkat a jog eszközeivel, és felhasználjuk a nyilvánosságot is. Ez a politikai idegháború, az osztályharc mai formája. A mi erőnk a meggyőződésünkben van. Mi tudjuk, hogy a tőkés hatalom intézményeivel állunk szemben, tudjuk, hogy a munkásember, a dolgozó ember ügye igaz, és mi igaz ügyért küzdünk.

Másodszor, változatlanul igaz az, hogy az MSZP és a Fidesz között minimális a különbség. Az újságírók gyakran – némileg kajánkodva – teszik fel a kérdést: csak nem mi vagyunk a mérleg nyelve? Nem kell félni a választól. Mi lehetünk a mérleg nyelve. Ugyanúgy, mint 2002-ben. Azzal az

elvi különbséggel, hogy akkor támogattuk a szocialistákat, ma pedig nem támogatjuk.

Mára már kialakult mind a Fidesz, mind az MSZP törzstábor. Most az nyerhet, aki a másiktól el tud venni szavazókat. A harc nemcsak ellenünk irányul. A televíziós műsorokba behozták például Torgyán Józsefet. Nem azért, mert hiányzott a humora. Azért hozták vissza, hogy akadályozzák egy új kisgazdapárt létrejöttét. Ez a párt a valóságban már létezik, de a bíróság hónapok óta egész egyszerűen nem hajlandó bejegyezni. Ha indulna a választásokon, sok szavazatot vinne el innen is, onnan is. A Munkáspárt az MSZP dühös leginkább, hiszen sok ember utálta meg a szocialistákat, és ezek egy része most ránk szavazhat. Eppen ezért ne reméljünk semmi jót az állami televíziótól, a szociáldemokratának kikialított Népszavától, a szocialista-liberális hatalmi gépezettől.

Harmadszor, a pártellenzék ugyan elment, de aknamunká-jukat folytatják. Perekkel fenyegetőznek a Munkáspárt ellen, igyekeznek gátolni a Munkáspárt új nevének bírósági bejegyzését. Zavart fognak kelteni a választások előtt. Egy szóval mindent megtesznek azért, hogy nekünk kárt okozzanak. Kinek jó ez? Nem nehéz kitalálni!

A kulcskérdés a kopogtatócédula-gyűjtés

Ezek komoly nehézségek, de nem akadályozhatnak bennünket abban, hogy a lehető legjobban kihasználjuk a hátralevő időt. A választáshoz majdnem mindennel rendelkezünk. Egy dolog, ami biztosan kevés, ez az idő. A választások legvalószínűbb időpontja április 9. Lehet, hogy két héttel később lesz, ez a lényeg nem változtat. A törvény szerint hamarosan ki kell írni a választásokat. Akárhogy is nézzük, februárban várhatóan megkezdődik a kopogtatócédulák gyűjtése, márciusban a kampány, áprilisban választás. A rendelkezésre álló nagyon ke-

2005. december 17. – ülésezik a Munkáspárt 21. Kongresszusa

vés időt ezért a lehető legjobban ki kell használnunk. Mi a teendő?

1. A párt tagságával és szervezeteivel meg kell értetnünk a 21. Kongresszus döntéseit, a párt helyzetét és feladatait, lelkésíteni, mozgósítani kell őket a választási munkára. Január 11-én ezért lesz Budapesten például értekezlet minden budapesti párttag számára. A választás a párt közös ügye, mindenkinek megvan a maga dolga, ezért hívunk mindenkit, aki csak mozogni képes.

2. Meg kell szervezni a megyei szervezeteket az öt kritikus megyében, és biztosítani a jelöltállítását. A kongresszus feloszlatta a Bács-Kiskun, Baranya, Heves, Somogy, Vas megyei szervezeteket. Bács-Kiskunban már létrejött az új megyei elnökség, január folyamán kell megalakítanunk a többi megyében is. Január 21-éig minden megyében működnie kell a pártnak.

3. Meg kell erősíteni a helyi szervezetek más kritikus területeken, s biztosítani kell a jelöltállítását. Borsod megye új vezetésétől például joggal várja el a párt, hogy minden választókertületben legyen a Munkáspártnak jelöltje. Itt mindig is erősek voltunk, most sem adhatjuk alább.

4. Teljessé kell tenni a jelöltállítását, és össze kell gyűjteni a kopogtatócédulákat. Értecsük meg mindenkiel, hogy ez csak tőlünk, a Munkáspárt tagjaitól függ. Ha meglesznek a cédulák és lesznek jelöltjeink, a tőkés

rendben családostól emberek szavazhatnak ránk. Ha nem tudjuk összegyűjteni a cédulákat, és nem lesz jelöltünk, nem lehet ránk szavazni, akárhogy is változzon a társadalmi légkör, s ezért csak magunkat okolhatjuk. Röviden: legyen mindenütt jelölt, gyűjtsük össze a kopogtatócédulákat.

A párt jelentős anyagi eszközöket biztosít éppen a kopogtatócédulák gyűjtéséhez. Lesz pénz arra, hogy a vidéki szervezeteink járják a falvakat. Lesz pénz arra is, hogy segédcsoportokat szervezzünk. Egyes szervezeteink fiatalok segítségét veszik igénybe, és ezért fizetnek. Ez az út is járható, törvényes. Ahol tudunk, éljünk ezzel a lehetőséggel is!

5. Meg kell szerveznünk a választási kampányt. Január 9-én az országos sajtónak bemutatjuk a párt programját. Ezzel kezdetét veszi az előkampány. Január folyamán néhány megyében, így Borsodban, Békésben, Pest megyében már szeretnénk kampányrendezvényeket tartani, és begyakorolni a mód-szereinket. A fő eszköz ma már nem a választási gyűlés. Ne ámítsuk magunkat! Az emberek nem nagyon járnak ilyen rendezvényekre. Másra van szükség. Sok kis rendezvényre, nyilvános vitára, sajtótájékoztatóra, és természetesen olyan helyeken, ahol sok ember megfordul. Lesz mit osztogatni, hiszen nagy példányszámban nyomtattuk ki a párt programját. A Szabadságot is emelt példányszámban fogjuk a kampány céljaira felhasználni.

Az országos kampány várhatóan március elején, Csepelen indul, és végigfut a megyéken. Budapesten kifejezetten utcai demonstrációt tervezünk március 21-ére, a Tanácsköztársaság ünnepén. A kampányzáró pedig a Parlament előtt, a József Attila-szobornál lenne április 4-én.

Akit látni a televízióban, az létezik, akit nem látni, az nincs is. Nagyjából ez a polgári média valósága. Az országos médiában benne leszünk, de korlátozott mértékben. Egész egyszerűen nem engednek oda. Jól ki kell használnunk a helyi rádiók és televíziók lehetőségeit. Szinte mindenütt vannak ilyen helyi médiumok, nagy többségük sugároz választási reklámot is. Kölsük pénzünket a helyi médiára, mivel ez komolyan megtérülő beruházás.

Hittel és fegyelmezett munkával

A karácsonyi saját alapszervezetemben, Csepelen köszöntöttem. A falakon még látni a sok évvel ezelőtti karácsonyi képeket, s mi tagadás: fiatalabbak, egészségesebbek voltak akkor. Elvtársaim szemében azonban a régi lelkesedés csillant meg. Megcsináljuk, összegyűjtjük a kopogtatócédulákat, megállítjuk a jelöltjeinket! Ez volt közös érzésünk, közös gondolatunk és elszántságunk. Ezt a kommunista munkát kívánom pártunk minden tagjának és szervezetének az új évben. S akkor a siker sem marad el!

Thürmer Gyula

FELHÍVÁS

a Magyarországon működő társadalmi szervezeteknek a „törvényes igazságtalanságok” elleni közös civil fellépés érdekében

A mozgalom elindító felkívánunk lépni az ellen, hogy ma Magyarországon az alkotmány 50. § (3) bekezdésében alapvető szinten rögzített bírói függetlenség gyakorlati megvalósulása elmarad az európai demokratikusan működő államtól elvárható szinttől.

A mozgalom elindító sajnálatlaltal értesültek arról, hogy egyre több társadalmi szervezet kérdőjelezi meg a fenti alkotmányi rendelkezés gyakorlati megvalósulását; ezen szervezetek álláspontja szerint a bírósági ítélezés politikamentessége, a bírák elfogulatlan döntéshozatala csak részben valósul meg. Civil kezdeményezésünk – mozgalmunk – célja, hogy Magyarországon az európai demokratikusság követelményrendszerének megfelelően ne

csak elvi szinten valósuljanak meg a törvényekben, jogszabályokban deklarált alapelvek, hanem azok a bírósági ítélezésben napi gyakorlati valjanak. Nyomatékosan felhívunk minden politikai pártot és igazságszolgáltatási szervet, hogy a törvényeket tartsák tiszteltben!

Alulírott magyarországi civil szervezetek tudatában vagyunk annak, hogy az eljárás jogszabályok betartása és a jogalkalmazás óriási mennyiségű feladatot, hatalmas munkaterhet ró a bírákra és a bírósági alkalmazottakra. Egyetértünk továbbá azzal, hogy az igazságszolgáltatás függetlensége egy demokratikus államban az egyik legnagyobb hatalom, melyet a bíróságok ítélezésébe vetett köz-bizalomra érdemes módon

kell gyakorolni. Álláspontunk szerint határozottan fel kell lépni a pártatlan ítélezés megvalósítása érdekében, meg kell akadályozni, hogy az igazságszolgáltatás szervezeteit politikai erők pártcélok szolgálatába állítsák.

A bíróságok feltehető politikai befolyásoltsága vagy az ügyteher nagyságából következő figyelmen kívül hagyása komoly károkat okoz, nemcsak a civil szervezeteknek, hanem magánsemélyeknek is, melyek orvoslására a jelenleg rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek aránytalanul hosszú idő múlva vezetnek eredményre, feltéve, hogy a jogsérelem egyáltalán reparálásra kerül. Önmagában is problémaként vehető fel, hogy a civil szervezetek adataiban történő változások bejegyzésének lassúsága sok esetben jelentősen megnehezíti a civil szervezetek működését, bizonyos esetekben pedig a szervezet működését teljesen ellehetetleníti.

Felhívásunk célja egy olyan társadalmi bázissal ren-

delkező civil mozgalom elindítása, mely kellő nyomást tud gyakorolni a döntéshozó politikai erőkre, annak érdekében, hogy a bírósági gyakorlatban alapvető változások induljanak el. Javasoljuk, hogy a közeljövőben a civil szervezetek és a bíróságok képviselői között egy nyilvános fórumon párbeszéd induljon, hogy a felmerült anomáliák – „törvényes igazságtalanságok” – közös megoldása lehetővé váljon.

Ezúton felhívjuk valamennyi civil szervezetet, hogy csatlakozzanak jelen felhívásunkhoz, civil mozgalmunkhoz. Felhívunk továbbá minden civil szervezetet, hogy a mozgalom elindító Ikaros Natura Egyesületnek minden olyan jogsérelem jelezzenek, amelyet a jogszabályoknak nem megfelelő bírósági ügyintézés és/vagy kérelmeik elbírálása során tapasztaltak.

Strack Mária
az Ikaros Natura
Egyesület képviselője

MEGHÍVÓ

a Magyar Kommunista Munkáspárt budapesti tagsági értekezletére

A parlamenti bejutás minden párttagtól függ. Most van esélyünk, most kell a kommunista hit és a fegyelmezett munka.

Kérünk, gyere el a Munkáspárt budapesti tagsági értekezletére!

Ideje: január 11-én, szerdán 16 órakor.
Helye: Munkáspárt központi székháza, nagyterem (1082 Budapest, Baross u. 61., I. emelet).

Várjuk a párt minden budapesti tagját, várunk Téged!

Kollát Pál
a Munkáspárt
budapesti elnöke

Thürmer Gyula
a Munkáspárt
elnöke

Európa ébredj! Itt a kommunista veszedelem!

Nagyjából ezt üzenték karácsony előtt az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének egyik bizottságából minden európai kormányoknak és kommunista pártoknak. Az európai nagytőke feltett szándéka, hogy megtisztítja Európát a kommunistáktól. Kommunistaellenes boszorkányüldözés már számtalanszor volt az európai kommunisták történetében, de sohasem sikerült a tőke elképzeléseinek megfelelően kiíratni a kommunistákat. Most sem fog sikerülni!

A kommunisták nem pusztultak ki

A tőke támadásának színhe-lyéül ezúttal az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlését választotta, annak is a politikai ügyekkel foglalkozó irodáját. Az iroda december 14-ei ülésén „Az önkényuralmi kommunista rendszerek által elkövetett bűntettek nemzetközi elítélésének szükségességéről” – címmel határozatot fogadott el, amelyet az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének január 23–27-ei ülése elé terjesztenek. Mi is van az ominózus anyagban?

Az európai urak nem spóroltak sem idővel, sem pénzzel, összeszedték szinte mindent, amit szerintük a kommunisták rovására lehet írni. Az egészet leöntötték az emberi jogok „mártásával”, hiszen ez a politikai máz tesz ma emészthetővé mindent a tőkés világban. „A kelet- és közép-európai önkényuralmi rendszerek kivétel nélkül tömegesen megsértették az emberi jogokat” – mondja ki az írás. Ez természetesen nem igaz, de ez nem érdekli a szerzőket. Az sem foglalkoztatja őket, hogy a kapitalizmus vagy akár a katolikus egyház ennél sokkal nagyobb bűnöket követett el. Nem csak hazug az anyag, történelmietlen is. Megemlíti ugyan, hogy voltak nemzeti eltérések, de az ő szempontjukból a kádári szocializmus ugyanaz, mint a pol-poti kambodzsai rendszer.

De miért a nagy igyekezet? Erre is választ kapunk. Az európai tőke propagandafelölőse-irrtóztatosan zavarja az a tény, hogy 15-16 évvel a tőkés ellenforradalom után még mindig vannak emberek, akik hisznek a kommunizmusban, sőt nő a bizalom a kommunista pártok iránt. Pedig nem tétlenkedtek e tizenöt év alatt sem. Elég, ha kis hazánkra gondolunk, ahol az európai nagytőke útmutatásai jegyében, megfűszerezve némi magyaros túlkapással, már le-döntötték a szocialista rendszer szobrait, átkeresztelték az utcákat, bevezették az iskolákban a kommunizmus áldozatainak napját, betiltották a vörös csillagot, megéptítették a Terror Há-zát, hössé emelték 1956 politikai és köztörvényes bűnözőit. És mégis van Magyar Kommunista Munkáspárt, van Baloldali Front–Kommunista Ifjúsági Szövetség. „A társadalmi éber-ség a kommunista rendszerek bűnei iránt igen csekély. Né-hány országban a kommunista pártok legálisak és aktívak, sőt egyes esetekben nem is határo-lódtak el az előző kommunista diktatúrák bűneitől” – írják az említett európai anyagban.

A tőke urai keresik ennek a – számukra kellemetlen – jelen-ségnek az okait, és egyszerű választ találnak. Az önkény-uralmi rendszerek összeomlá-sát nem mindenütt követte

MIT KELL TUDNI AZ EURÓPA TANÁCSRÓL?

Az Európa Tanács azzal hirdeti magát, hogy 46 tagál-lamból 800 millió európaiat képvisel. Mi is a valóság? A szervezetet a nyugat-európai tőkés országok egy cso-portja 1949 májusában hozta létre. Nagyjából akkor, amikor létrejött a NATO is. Az európai tőke szükséges-nek látta, hogy a tőkés rendet a legkülönbözőbb nemzet-közi szervezetek útján is védelmezze. Ne felejtjük! Ez a hidegháború időszaka. A francia, az olasz, a luxemburgi kormányokból éppen csak kiszorították a kommunistá-kat. Az USA-ban kezdetét veszi a kommunista boszor-kányüldözés.

Az Európa Tanács tagja lehet elvben bármely európai ország, amely „a jogállamiságot érvényesíti és a jogha-tósága alatt élő minden személy számára biztosítja az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat”. Ez per-sze a politikai mese. 1990-ig a szocialista országokat a szervezet közelébe sem engedték. Belaruszt pedig most nem engedik be, mondván, hogy ott „nincs demokrácia”.

Az Európa Tanács jelentős szerepet játszott a kelet-európai rendszerváltásokban. A csatlakozás lehetősé-gének felvillantásával, a személyes és politikai kapcsolatok ápolásával segítette a politikai talaj fellazítását, a rend-szerváltás előkészítését. Magyarország 1990. november 6-ika óta tagja az Európa Tanácsnak, melyhez huszon-negyedikként, a közép-kelet-európai régióból elsőként csatlakozott.

A Parlamenti Közgyűlés az Európa Tanács tanácsko-zó szerve, mely a tagállamok nemzeti parlamentjei által kijelölt 315 képviselőből és ugyanannyi helyettesből, az-az összesen 630 képviselőből áll. A Parlamenti Közgyű-lés a strasbourg-i Európa Palotában ülésezik.

olyan „nemzetközi vizsgálat és felelősségrevonás”, mint aho-gyan ez a náciizmus nevében el-követett bűnök esetében tört-ént. Nem volt új nürnbergi-per, egyedül Jugoszlávia esetében teheték meg azt a példátlan bo-hózkodást, amit hágai bíróság-nak neveznek. Ez azonban nem annyira a kommunistáknak szól, hanem az erős és önálló Szerbia ellen léptek és lépnek fel ma is. Romániában Ceau-cescu elnököt a rendszerváltók kivégezték, Honeckert, Zsiv-kovot elítélték, de Kádárt, Grósz, Jaruzelskit nem.

Persze, mindennek megvan a maga oka, és ezt az európai urak tökéletesen tudják. 1989-ben nem volt nyílt ellenforra-dalom, mint 1956-ban, nem voltak barikádok, nem lőtték halomra a kommunistákat a Köztársaság téren. Ezek az urak pontosan tudják, hogy az amerikai és a német tőke írta a kelet-európai forogatókönyve-

KIK KÉPVISELNEK BENNÜNKET?

Az Európa Tanács Miniszteri Bi-zottságában Magyarországot, azaz elvben minden egyes ma-gyar állampolgárt **Somogyi Ferenc** külügyminiszter képviseli. Ő az MSZP–SZDSZ koalí-ciók kormány tagja, Gyurcsány Ferenc jelölte miniszternek. A szocializmusról lehetnek és bi-zonyára vannak is emlékei. 1945-ben született, mondjuk úgy, hogy a felszabadulás évé-

ben. A Kádár-rendszerben lett hivatásos diplomata. A 70-es években a Külügyminisztérium KISZ-bizottságá-nak titkára, és mint ilyen a megyei jogú Külügyminiszté-riumi Pártbizottság Végrehajtó Bizottságának tagja, a hatalmi struktúra, vagy ahogyan akkoriban mondták, a nomenklatura része. A rendszerváltás nem törte meg életét. A Horn-kormány Külügyminisztériumában is he-lyet kapott, majd a magyar–német tőke érdekeit képviselte Macedóniában. Innen került a miniszteri székbe.

A Parlamenti Közgyűlésben hét képviselő van jelen és másik hét helyettesítő. A magyar delegá-ció vezetője **Szabó Zoltán**, a Magyar Szocialista Párt tagja. Szabó úr 1955-ben született, te-hát végigélte a szocializmust. Nem lehetett ő sem nagyon el-nyomva, hiszen elvégezhette az ELTE TTK matematikus szakát. 1983–86 között a KISZ Közpon-ti Bizottságának osztályvezető-helyettese volt, a hatalmi struktúra része. Kinevezésé-hez felső párt döntés szükségeltetett. A rendszerváltás után is meglelte helyét. Parlamenti képviselő, VII. kerü-leti polgármester és sok minden más.

A magyar delegáció helyettes vezetője **Németh Zsolt**, a Fidesz képviselője. Németh úr be-leszületett a szocializmusba, hi-szen 1963-ban látta meg a nap-világot Budapesten. Nem tar-tozhatott azok közé, akiknek emberi jogait durván megsér-tették. Egyetemre járhatott. 1988–89 között még Oxfordban is tanulhatott, ami nem volt tipi-kus. Még pártot is szervezhetett, hiszen a Fidesz egyik alapítója. A rendszerváltás neki is meghozta a hatalmat. Külügyminisztériumi államtitkár, parlamenti bizottsági elnök, és még ki tudja, mi.

ket. Ők diktálták a békés ellen-forradalom receptjét, aminek az lett a következménye, hogy az embereket milliószámra si-került becsapni, elhitetni vel-ük, hogy nem is tőkés rend-szerváltásról van szó. A gond persze az, hogy ma már ezt egyre többen ismerik fel, és egyre többen fejezik ki elége-detlenségüket. Európában is, Magyarországon is.

Új koncentrációs tábortok?

A tőke nem bízik teljesen a saját propagandájában. Éppen ezért igyekszik erkölcsi, politi-kai és anyagi nyomást gyakorolni a létező kommunista pár-tokra. Adjátok fel a múltatokat, tagadjátok meg a gyökereiteket, és – talán – befogadunk benneteket az úri klubba! Ezt üzeni a tőke ezúttal is. „A Par-lamenti Közgyűlés felhívja a kommunista és posztkommu-nista pártokat a tagállamokban, hogy – amennyiben még nem tették meg – értékeljék újra a kommunizmus történetét és sa-ját történetüket, világosan ha-tároldjanak el a kommunista önkényuralmi rendszerek bü-neitől.”

A csendesnek tűnő évek után az európai nagytőke kemény intézkedéseket fontolgat. A poli-tikai iroda azt javasolja az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének, hogy állítson fel nemzetközi bizottságokat a kommunista bűnök tényeinek összegyűjtésére; ítélje el e bű-nöket; európai kampányokkal ébressze fel a nemzetközi köz-véleményt; figyelmeztet; kormá-nyok, tudósok és civil szerve-zetek részvételével szervezzenek nagyszabású nemzetközi konferenciákat.

Az egyes tagállamokban ma még nem kell koncentrációs tá-bortokat felállítani, de az euró-pai urak azt várják az egyes

nemzeti kormányoktól, így nyilvánvalóan a magyar kor-mánytól is, hogy információs központokat létesítsenek, hoz-zák nyilvánosságra a kommu-nista rendszer dokumentumait, írják át a történelemkönyveket és antikommunista „emlékmű-vekkel” rakják tele a köztere-ket. Röviden: irtás ki a kom-munista múltat, és zabolázzák meg a kommunistákat, ijessze-nek rá mindenkire, aki őket akarja követni.

Van egy dolog, amivel nem igazán tudnak ezek az urak mit kezdeni. Az anyagukban is megemlíti, hogy ma is vannak kommunista országok, ahol ha-sonló kommunista elvek alap-ján építik a társadalmat. S mily furcsa, „nemzeti érdekből” egyes országok gazdasági és politikai kapcsolatokat tartanak fenn ezekkel a kommunista or-szágokkal. Vagyis: vegyük blo-kád alá Kínát, ne kereskedjünk

Mi a teendő?

Kérünk mindenkit, hogy magyar állampol-gárként, olyan ember-ként, mint aki átélte a szocializmus évtizede-it, tiltakozzon levélben, e-mailben, telefonon, személyesen az érin-tett magyar képviselő-knél. Követeljék együtt, hogy a magyar képv-i-selők ne szavazzák meg a gyalázatos, tör-ténelemhamisító doku-mentumot.

Ebben a küzdelem-ben nem vagyunk egyedül. Az európai kommunista pártok mind a kormányaikhoz és parlamentiükhöz fordulnak. A cél közös: megfékezni a kommu-nistaellenes hisztéria újabb veszedelmes hullámát.

HOVA FORDULHATUNK?

- **Gyurcsány Ferenc** miniszterelnök 1055 Budapest, Kossuth tér 1–3. Ferenc.Gyurcsany @meh.hu
- **Somogyi Ferenc** külügyminiszter 1027 Budapest, Bem rkp. 47. titkarsag.spokesman @kum.hu
- **Szili Katalin**, az Országgyűlés elnöke 1357 Budapest, Pf.: 2. katalin.szili @parlament.hu
- **Szabó Zoltán** parlamenti képviselő 1357 Budapest, Pf.: 2. zoltan.szabo @parlament.hu
- **Németh Zsolt** parlamenti képviselő 1357 Budapest, Pf.: 2. zsolt.nemeth @parlament.hu

Hamarosan közöljük az összes magyar kép-viselő adatait, azokét, akik január végén sza-vazni fognak.

Vietnammal, Kubával, indít-sunk új hidegháborút!

Hogyan tovább?

Ha az Európa Tanács Parla-menti Közgyűlése januárban elfogadja ezt a programot, úgy az Európai Unió közös zászlója lesz a kommunizmus és a kom-munisták elleni harcban. Ha el-fogadják, az európai nagytőke nyíltan hadat üzen számos európai kommunista és mun-káspártnak, az európai közvéle-mény jelentős részének.

Ha az Európa Tanács Parla-menti Közgyűlése elfogadja a javaslatot, az európai tőke már nem egyszerűen egy lapon em-legetné a kommunizmust és a fasizmust, de kisebb rossznak minősítené a fasizmust. Az an-tikommunista nyilatkozat ugyan-is felmenti azokat az egykori kollaboránsokat és náci-barátot-kat, akiknek „emberi jogait” a kommunista rendszerek meg-sértették. Ad abszurdum: meg kell büntetni a kommunistákat, mert a háború után a népbírósá-g halálra ítélte Szálasi Feren-cet, Jány Gusztávot, Imrédi Bé-lát. Horthyt meg sajnálni kell, mint kedves, aranyos öreg bá-csikát, akinek a még a fiát is el-rabolták a csúnya náci.

Nem a Munkáspárt magánügye

Félreértés ne essék: téved, aki azt hiszi, hogy a készülődés-lévő határozat Magyarországon a Munkáspárt magánügye. Még jobban téved, aki azt gondolja, hogy egy ilyen antikommunista pogromnak csak a kommunis-ták lesznek elszennvedői, és mindenki más csak nyer vele. A szocializmus sok millió magyar számára a közös múltat jelenti. Ennek a múltnak minden jó ol-dalát közösen élveztük, és hibá-it is együtt szenvedtük el. Az ingyenes oktatás hatása ott van a mai döntéshozók fejében. A teljes foglalkoztatottság mel-lelt felépített országban élünk valamennyien. A jót nem ki-dobni, hanem védeni kellene. Az egykori igazságtalanságo-kat, mert senki sem tagadja, hogy voltak ilyenek, nem mai, újkori igazságtalanságokkal kellene tetézni.

Ismerjük a történelmet. A kommunisták után előbb-utóbb üldözni kezdenek más baloldali erőket is, baloldali szocialistákat, humanistákat, radikális zöldeket, háborúellen-es aktivistákat. Ma még nem késő! Éppen ezért elvárjuk a magyar politikai élet szereplő-itől, hogy nyilatkozzanak: ezen az úton kívánnak-e men-ni, vagy hajlandóak felemelni szavukat? Hajlandó-e a ma-gyar kormány, a magyar parla-ment fellépni az európai anti-kommunista paktummal szem-ben? Hajlandóak-e a magyar egyházak, beleértve a zsidó egyházat is, tenni ez ellen? Hajlandóak-e a magyar politi-kai pártok megfékezni a kom-munistaellenes hisztéria újabb veszedelmes hullámát?

M. L.

A kormány nem segíti a BAUMAG-károsultakat

Hazánkban a különböző szövetkezetek 2003-as esztendőben – már az MSZP-SZDSZ kormány idején – néhány hónap különbséggel összeroppannak, fizetésképtelenné váltak, aminek következtében több tízezer ember, tisztességes, szorgalmas állampolgár léte, élete vált bizonytalanná, gyötrelmesé. A szövetkezetekben főleg idős emberek helyezték el hosszú éveken át megtakarított pénzüket, abban a reményben, hogy kiegészítik nem túl magas jövedelmüket, nyugdíjukat.

Abban bíztak, hogy a nyilvánosan működő szövetkezetek, megfelelő állami ellenőrzéssel, biztonságosan tevékenykednek. Senkiben fel sem tudódott, hogy jogállamban szabadon, gátlástalanul, ellenőrzés nélkül garázdálkodhatnak a lopásra, rablásra szerveződött csoportok, személyek.

Jelen esetben a BAUMAG Szövetkezetről van szó, ahol 14 ezer embert csaptak be a szövetkezet vezetői, 40 milliárd forintot loptak el az állampol-

gároktól. Amikor kiderült a példátlan bűntett, a megkárosított állampolgárok azonnal a kormányhoz, a miniszterelnök-höz fordultak segítségért. Az elvárással ellentétben azonban a Medgyessy vezette kormány még csak kísérletet sem tett a kiraboltak sorsának rendezésére. A mostani kormány és miniszterelnök sem jeleskedik a bonyolult ügy megoldásában. Még csak arra sem fordítottak időt, fáradságot, hogy érdemben reagáltak volna, szóltak volna a szemük láttára kifosztott emberekhez.

Pedig minden reálisan, felelősen gondolkodó ember tudja, hogy ez az elhúzó, bonyolult bűntény a károsultak érdekeinek megfelelően nem oldható meg az állam közbelépése nélkül.

Szerintem az érintetteket a kormánynak kellene kártalanítania. A szövetkezetek vagyonaiból pedig az állam kárát kell rendezni, és konkrét, jól szervezett ellenőrzéssel hasonló eseteket meg kell előzni.

Nyakó Imre

Változások a felsőoktatásban

Jövő szeptembertől változásokra lehet számítani a felsőoktatásban: a 2006–2007-es tanévtől életbe lépő úgynevezett bolognai folyamat eredményeként a mintegy 400-ról hozzávetőlegesen 100-ra csökken az egyetemi-főiskolai szakok száma. A már régóta beharangozott szerkezeti reform lényege, hogy a diákok egy adott szakon belül hároméves alapjellegű, ezt követően pedig két- vagy hároméves speciális képzésben vesznek részt. A korábbi szakok közül többen beleolvadnak a szóban forgó speciális képzési formába – így például az eddig önálló finnugor a magyar szakon belüli továbbképzési ágazat lesz a jövőben. Ez a szabályozás a jogászokra, az orvo-

si-állatorvosi egyetemen tanulóakra nem vonatkozik, itt továbbra is a hagyományos szisztéma marad érvényben.

Az új típusú felsőoktatási reform abban az esetben állná meg a helyét, amennyiben a hazai és a nemzetközi munkaerőpiacon széles körű kereslet lenne a többféle módon és szinten képzett frissdiplomás pályakezdekők szakértelmére. Magyarországi viszonylatban ellenben csupán az okleveles állástalan fiatalok arányát növeli némi kiközmetikázottsággal, igazi áttörést inkább az jelentene, ha a hazai oktatási rendszer hiányszakmák képzésére, keresett felsőoktatási szakok támogatására fordítana több pénzt és energiát.

B. D. A.

DIAGNÓZIS

Igen kurátor úr, már tisztán látom! Nincs agy!

Panaszkodnak az emberek

Utcán, piacon, parkokban járva nap mint nap tapasztalom, hogy az egymással társalgó emberek leggyakoribb beszéd-témája az elszegényedés és családjuk fizetésképtelensége.

Vannak, akik a nyugdíjuk reálértékének túrhetetlen romlását nehezményezik, mások a munkanélküli vagy a szociális járadékuk silány összege miatt méltatlankodnak. Legtöbbször a munkátlanságra ítéletük következményei kapcsán siránkoznak.

Feltűnő, hogy a zsémbelődők olykor maguk mögé tekingetnek; mintha tartanának attól, hogy valaki kihallgatja őket, hogy illetéktelen meghallja panaszaikat. Mintha szégyellniük kellene, hogy saját hibájukon kívül nélkülöznek, nyomorognak.

A jelenség oka nem ismeretlen. A szabad éhezés, munkátlanság, a szabad éhezés, munkátlanság tengődés jogára alapított új „demokráciára” illetlenség panaszok, vagy rosszat mondani az olyan rendszerről, melyben bűnözni csak fehérgallérosoknak lehet következmények nélkül.

Az uborkafára felkapaszkodott uraink gyakran figyelmeztetnek minket, hogy az általuk teremtett korlátlan lehetőség megéri az „átmeneti” ínség vállalását. Mert ez – úgy mond – a bűnözés növekedéséhez hasonlóan velejárója az egyoldalúan rájuk oltó „szabadságnak”. Ezt mindenkinek tudomásul kell vennie. Hiszen lesz majd boldogabb jövő, csak türelmesen ki kell várni! – mondogatják.

Olykor az újságírók közül is méltatlankodnak. Talán mert irritálja őket, hogy Magyarországon már-már civil kurázi szűkülettel ahhoz, hogy leírják: a tömeges létbiztonság, a magas fokú képzettséggel végzett, jól fizető munka és az általa elérhető jó minőségű élet a Kádár-rendszer legnagyobb vívmánya volt. Merészség kell hozzá, mert munkaköri beosztását koc-

kázhatja, aki az „átkossá” degradált múltat nem hajlandó publikációiban megtagadni.

Meg ahhoz sem kell kisebb merészség, hogy valaki kerek pereg kimondja: amíg a kapitalizmus létezik, lehetetlenség sikerrel szembeszállni azzal a folyamattal, hogy a glóbuszon egyre kevesebb ember kezén egyre nagyobb vagyonok halmozódnak fel, a munka pedig fokozatosan leértékelődik a tőkével szemben.

A kíméletlen verseny jellemzője, hogy lemarad, aki a másik embert emberszámba veszi és nem termelési költségtényezőnek tekinti.

Eppen ezért elgondolkodtató, hogy a rendszerváltás károsultjai annyi szenvedés, gyötrelme, nélkülözés megélése ellenére sem figyelnek eléggé arra a politikai erőre (a Magyar Kommunista Munkáspártra), mely biztonságos életük kereténél megteremtését képes és hajlandó lenne előmozdítani. Ha a szavazati joggal rendelkező állampolgárok voksaikkal a parlamentet juttatnák, saját maguk érdekérvényesítését mozdíthatnák elő.

Sokan még ma sem tudnak szabadulni attól a téveszmétől, hogy teljességgel mindegy, melyik politikai csoportot segítik hatalomra, életminőségük úgysem fog változni. Csakis a jelenlegi parlamenti pártok esetében van ez így. Ezzel szemben a Munkáspárt parlamentbe kerülése forradalmasítaná a törvényhozást; következetesen számot kérné az urakon a népek tett ígéreteiket.

Akik az ellenőrizetlen tőke képviselőitől remélik létviszonyaik jobbítását, rózsaszín álmokat kergetnek. Alapvető társadalmi változás a Munkáspárt hatalmi lehetsézővé válása nélkül nem lehetséges. A nélküle funkcionáló parlament csak tőkés érdekeket szolgál, mellőzi és mellőzni fogja a többségi érdekképviseletet.

Dr. Südi Bertalan

Médiumok

Ismerős, de nem igaz a szlogen, miszerint hazánk két részre szakadt. Egyrészt pontosan nem tudni, hányfelé osztódott vagy szóródott, másrészt arról sincs hiteles információ, hogy a József Attila-i rendet kik és miképpen értelmezik és hirdetik. Annyi bizonyos, hogy a különböző táborok szószólói kényük-kedvük szerint mostanság sokféleképpen magyarázzák. Az ünnepek előtt csak a nyugodt természetű, türelmes emberek hallgatták, olvasták a rádió, tévé, újságok híreit, amelyekből ömlöttek a kormányfő ígéretei, a miniszterek jövőnkre vonatkozó dicsőírói, miszerint kánaánban vagyunk, illetve maradunk.

Ezzel kapcsolatban jut eszembe az a kijelentés, hogy a karácsony mindenkinek boldogságot jelent, mert a jólét lehetővé teszi a roskadozó asztalt. Ezt a gazdag asztalt nagyon sokan nem ismerték, mert örültek annak, ha ingyen kapott kenyérféle előtt egy szelet kenyert ehettek. Az embereket az a nyilatkozat sem vidította fel, miszerint kedvező számunkra a brüsszeli fordulat és jobbra fordul az ország sorsa.

Erről az örömteli hírről nem hallhattak az öngyilkosok, akik azért vetettek véget életüknek, mert megszűnt a munkahelyük,

pénz nélkül maradtak, s nem kaptak szociális segílyt. Soruk jobbra fordulása ismeretlen azoknak is, akik a hajléktalanok otthonában nem kaptak üres ágyat, s valamelyik padon megfagytak. Keseregnek a nyugdíjasok, mert a lakásrezsit sem képesek kifizetni. Sorban állnak állásért a fiatal diplomások, de lehúzzák előttük a rolót, mert telt ház van vagy a cég megszűnt.

Mindezeket a problémákat szűkszavúan közli a rádió, tévé vagy az országos lapok. Talán igaza van a munkaadók és gyáriparosok országos főnökek abban, hogy a külföldiek vissza kellene szerezni a médiumokat. Mert az idegen befektetőket, vagyis a tulajdonosokat egy dolog érdekli, nevezetesen a hirdetések, reklámokból származó bevétel. Azt mondanak, azt írják, amit akarnak, őket nem érdekli, csak legyen pénzük, amit kivisznek és kész. Mindenesetre a gyáriparosok vezére arra buzdította társait, hogy hozzá hasonlóan vegyék kézbe a magyar média egy részét. Arról nem beszélt, hogy ennek manapság milyen módja, eszköze van, mibe kerül – és nem utolsósorban ez jelentene-e számunkra bármiben jót, javulást.

Tarnai

Rózsa Sándor, merre vagy?

Reggel még sötét van, a parkban csak körvonalairól látszik a másik ember. Ott, ahol az ősszel még hajléktalanok tanyáztak. Szembe jön velem H. Józsi, a kelenföldi ezermester – legalábbis így emlegetik a nyugdíjasok –, másfél évtizede beállító lakatos volt az egyik közeli gyárban. Most, hogy se pénz, se posztó, se munkahely, ráér kutyáját sétáltatni.

– Na, ezeknek jó szilveszterük lesz – köszönt rám. – Nem akármilyen a kétszázmillió, ha ugyan annyi? Persze, megduplázhajthatjuk, mert már szűgyen bevallani, hogy mennyit rabolnak...

A szövegből értem, a pénzszállító kocsis megtámadásáról van szó. Az a bizonyos Szentendrei úti „kaland”. Azóta a rendőrautók szünet nélkül vágatnak a városon keresztül, vijjognak a szirénák. Sokan sokáig nem alszanak otthon. Havi százezerért vagy kétszázezerért keresik azt a néhány száz milliárd. Gyakorta étlen-szomjan.

– Hát, ami azt illeti, van munkájuk mostanában...

– Szegény bankok, számláhatjuk őket – dobom fel a labdát.

– Ne féljen, annyi, mint csepp a tengerben. Milliárdok a bankoknak év végén? A jövedelmek nagy része külföldre kerül, ha nem az egész. Viszik a hasznát, mint kutya a csontot. Nem mindegy nekünk, ki rabolja ki a zsebünket?

Villog a kék fény az utakon, az autókban pókerarcú fiatal emberek. Civilben és egyenruhában. Valahol megtalálnak egy autót és meglehet, a rablóké volt...

– Tudja, ilyenkor öreganyám jut eszembe, akit karácsony éjjelén üldözött ki a fa-

luból a deveszéri jegyző. Hadüzeveg volt, öt gyerekkel. „Van elég koldus a faluban” – mondta az első ember. Nos, ez a nagyanyám szokta volt idézni Savanyú Jósikát, Bogár Imrét, Rózsa Sándor, a betyárvilág nagy alakjait. Olyan jószívűek voltak, soha nem vittek el a szegénytől semmit! Persze hogy nem, mit vittek volna?

– A szegény legfeljebb a pártjukra állt, de a gazdagnál ott a vagyon. A bankok is pánccélteremben tartják a pénzt, őrzik is, mégis hozzájutnak a zsványok. A banknál viszont az állam pénzei, a tőkésék pénzei meg a dolgozók fizetése, amit kártyán kellene megkapniuk. És minden átutalásért jutalék jár a banknak! Így aztán növekszik a haszon! Most „kalapoljunk” nekik?

Aztán a „Viszki” kerül szóba, akiből valóságos hőst csinált a köz hiedelme. Valódi népmesei alak lett. Egy ország izgult érte. És jót nevetett a hatóság, amikor lemaszotta a villámhárítón. Hiába, nem változik ez a világ. A szegény szegény marad, alszik a padon vagy a híd alatt. A gazdag meg reszket, mikor rabolják ki.

– Erre ugyan nem mondhatják, hogy megélhetési bűnözés. Nem lehet bűnözéssel igazolni a társadalom igazságtalanságát. A nyomorultat egy kifliért leültetik, aki „nagyot szakít”, azt kimossák az ügyvédek. Soroljam a pereket, amelyek esztendőnk óta húzódnak?

Inkább ne, mondtam Józsinak, mindnyájan tudjuk, hogy Justitia szembe be van kötve, s nem véletlenül. Még oda találna nézni, hol mérik az igazságot...

M. M.

Bicikliváros

A fővároscentrikus szemlélet abban is megnyilvánul, hogy különböző fórumokon Budapest tömegközlekedését elviselhetetlennek tartják.

Rendjén is lenne a bírálat-halmaz, különösen akkor, ha jogos, ám az a kivételalóm, hogy senki sem beszél más települések tömegközlekedéséről, mintha hazánk csak Budapestből állna. Pedig léteznek más nagyvárosok is, például Szeged, ahol az embereknek nincs panasza a közlekedésre. Nem is lehet, mert ha valakinek az orra előtt elmegy a troli, villamos, busz, néhány perc múlva jön egy másik. És azért sincs zűfoltosság, mert például a fő vonalakon a kisméretű modern villamosokból összekapcsolnak kettőt, így annyian elférnek rajtuk, mint a régi típusú monstrumokon, amelyek már nem a központban járatnak.

Más a helyzet a szintén nagyvárosok közé sorolható Kecskeméten. Bács-Kiskun megye székhelyén nincs villamos, troli. A helyi közlekedést a buszok sem oldják meg, mert a járatokra fél illetve egy órát kell várni. Így aztán a kecskeméti nagy része kerékpárral közlekedik, mondhatni, hogy a város szinte egész lakossága kétkerekűvel jár-ke. Szóval bicikliváros lett Kecskemét, ami több okból káros, sőt veszélyes. Ilyenkor télen a havas, síkos úton a kerékpár könnyen megcsúszik, az emberek elesnek, karjukat, lábukat törik. A piac környékén egy középkorú

férfit kérdeztem meg, hogy a városban mióta biciklizik, s nem fél-e a balesettől. Mint mondta, gyerekkora óta kerékpárral közlekedik, s most is erre kényszerült, mert ahhoz, hogy reggel hatra beérjen a munkahelyére, a háromnegyed ötkor induló buszra kellene felszállnia, s tizenöt perc múltva, tehát a munkakezdés előtt egy órával a műhelyben lenne. A következő busszal viszont elkésne. A balesetről annyit mondott, hogy nagyon óvatosan pedálozik, de fél azért is, mert két hónappal ezelőtt a felesége elcsúszott a kerékpárral, s járdaszegélybe verte a fejét, s elszedült. Többször segítette neki, magához tért, szerencsére nagyobb baja nem esett. Hozzátette, hogy valamennyien félnek, de ennek itt Kecskeméten ki vannak téve. A gyalogosok pedig annak vannak kitéve, különösen a gyengén látó idősök, hogy a száguldozó fiatalok biciklijükkel nem csak a falnak, fának ütköznek, hanem elütik őket.

Az lenne az optimális, ha a kecskeméti Kunság Volán Rt. gyakrabban indítana helyi járatokat, amire az illetékesek minden bizonnyal azt válaszolnák, hogy egy-két utas szállítása a cégnek óriási veszteséget okozna. Lehet, hogy egy hónapig a Volán ezt megérezné, de a kecskeméti nagy része letenné a biciklit, s buszberletet váltana, mert a sűrűbb járatokkal időben eljutnának a kívánt helyre.

T. L.

Gondolatok évfordulókról...

Aligha vagyok én az egyetlen, aki észrevette, hogy az utóbbi időben megszorodtak a különböző évfordulók. Szinte évente emlékezünk valamire. Ez természetes. Hiszen ahogy egy ember életében történnek emlékeztető események, amelyeket valamely családtagjához vagy ismerősehez köthet, ugyanúgy igaz ez egy ország népére is. Van, amire szívesen, és van amire kevésbé szívesen emlékezünk... Sőt, van olyan is amire legszívesebben egyáltalán nem emlékezünk, és mégis megtesszük. Ennek általában két oka lehet. Az egyik, mert a lelkiismeretünk követeli, a másik eset, amikor mások emlékeztetnek: „itt az emlékezés ideje”... Ez utóbbi esetben (rendszer-től függően) persze arra is „emlékeztetnek”, hogy miként tegyük ezt. A baj ezzel a módszerrel csak az, hogy akár eseményre vagy személyre (esetlegesen mindkettőre együtt) kell ily módon emlékezni, rögtön beindítja a kételkedés reflexét.

Vegyük példaként a most lezárult József Attila-évet. Egész éven át hallhattuk a költő verseit és méltatásait. Ha mást nem veszek alapul, hogy egy olyan rendszer méltatta, amelyet legapróbb zsigeréig gyűlölt, és amely ellen a maga eszközeivel harcolt, joggal ébred fel a gyanú: mi az igaz a méltatásokban és a visszaemlékezésekben? A választ épp a körülményeink adják meg. Az egyre jobban terjedő szegénység, nyomor. Okozói pedig az „emlékeztetők”... Tehát beindul a fent említett reflex...

Ahogy azt korábbiakban írtam, vannak olyan események, amelyekre szívesen emlékezünk. Ilyen például március 15-ike vagy éppen május elseje. Érdekes, hogy ezek esetében a kialakult konszenzus ellenére már differenciál a hatalom. Mégpedig annak függvényében, hogy mennyire tud manipulálni. Május elseje esetében szinte alig. Éppen ezért, talán még törölnék is az állami ünnepek listájáról egyesek, ha nem tudnák, hogy (különösen a jelenlegi helyzetben) az egyenlő lenne az öngyilkossággal... Vannak olyan évfordulók is, amelyek már-már szinte kellemtelenek. Ilyen volt 2005-ben a náci Németország legyőzésének 60-dik évfordulója, amelyet nagyon gyorsan „letudtak”. 2004-ben a Dózsa György vezette parasztfelkelés 490-dik évfordulójára sem emlékeztek intenzíven...

Tehát az eddigiekből is látható, hogy évforduló és évforduló között van különbség. És az emlékek között is. Mindezt azért bocsátottam előre, mert ez az év két szempontból is fontos számunkra. Egyrészt a választások, másrészt az 1956-os események 50-dik évfordulója miatt. A választásokban minden bizonnyal éppúgy főszerepet fog játszani az, hogy

KIADÓKRÓL KÖNYVEKRÓL SZERZŐKRÓL

retette a fejlődés. Valamikor itt alkudni lehetett a tojás árából 3-4 fillért, a karfiolból, zöldborsóból többet. De zárás előtt nem volt ritka a: „vigye az egészséget két forintért” felkiáltás, és néhány kiló uborka jutányosan került a szatyorba... Most egy „díznilend” várat találni a helyén... Fényes üzletekkel és szabott árakkal!

Amit a hazáról tudni kell

Csörögve, dübörögve lassít a metrószereplő a megállóban, amelynek emeleti részén a Mikulás könyvesbolt hívogat. Bennünket például Urbán Tamás, az immár jó nevű Urbis Könyvkiadó és az egész részleg tulajdonosa fogad. Most egy időre felejtük el Robin Cook és Daniel Steel könyveit, vagy a világháborúk történetét, a mesék világát. A kiadóról, a könyvekről és szerzőkről beszélgetünk.

– Az ismeretség nem új keletű – mondja Urbán Tamás –, hisz gyakorta találkoztunk a Pallas Páholynban, egy-egy Moldova-kötet megjelenésekor.

– Persze, talán korábbról is, a New York-palotából...

– Igen, már lazult a közgazdasági helyzet, amikor a Lapkiadó leányvállalataként könyveket adhattunk ki – emlékezik. – Ott előbb egy kis szövetkezet csináltunk, majd megalakult a Pannon Kiadó, amelynek nagy vállalkozása, az enciklopédiakiadás itt él tovább. Megjelentettük újonnan a Pannon Enciklopédia sorozatban a Magyarország történetét, ugyan borsos áron, 10-12 ezer forintért, de tíz témából mindent „tud” Magyarországról. Erre például érdemes takarékoskodni...

– Miért éppen a Lehel téren van az Urbis Kiadó székhelye?

– A véletlen hozott bennünket ide, nem volt ebben semmi szándékosság. Három éve eladó, átadó volt itt egy könyvesbolt, 500 négyzetméteren. Gondoltuk, üzlet, irodák, kiadó minden együtt lehet. Bár azt hihetnék, egy kiadónak a helye Budán, valamely kertés ház földszintjén vagy esetleg a belvárosban található. Ám az élet így akarta. S jó helyre jöttünk, közvetlen a kapcsolat a való élettel.

Igaza van. Betérnek ide nyugdíjasok mesekönyvért,

Könyvesbolt a Lehel téren

akiket az unokák „nyúznak” (ha épp nem számítógépeznek) némi történetért. Esetleg Füzesi Anna műveit viszik, a mondókákat, meséket. Nagyobbak „kezeléséhez” Ranschburg Jenőtől a Gepárdkölyköket, akit pedig a tehetségek sorsa, ala-

Mit mondjak, nagyon kedvelt a Moldova-sorozat, Az utolsó töltény, amelynek immáron a hatodik kötete jelent meg (mindegyik megjelenése előtt A Szabadságban részletek olvashatók). Tükörként mutatkozik az elmúlt ötven év, amint a szerző mondja: „...életem eddigi 70 évébe a Sors legalább 700 évre elegendő történelmet zsúfolt bele”.

És nemrégiben újra napvilágot látott a szerző A napló című műve, amely Che Guevara bolíviai harcáról szól, az utolsó napokról, az elszánt küzde-

lő könyv, talán nem is véletlenül. De addig lesz még egy hetedik „utolsó töltény”, illetőleg egy szatirikus gyűjtemény, Sztálinról.

Hitvány verskultúra

Érdekességként: Ladányi Miskával, akinek a kötetét Moldova szorgalmazta, éppen a Lehel téri piacon találkozott e sorok írója utólag. Meghívásának nem tett eleget, mindig halogatta a csemói látogatást – és aztán többé nem mehetett el hozzá. Tavaly látott napvilágot az Ének a Jóistenhez szülő kötet, előszót Moldova György írt hozzá.

Ennek kapcsán beszélgetünk Urbán Tamással arról, hogy manapság szinte lehetetlen költőket, versköteteket megjelentetni. Nagyon hitvány korunk verskultúrája, az érdeklődés a poézis iránt. Pedig mennyi bölcsesség, mennyi gondolat, mennyi megélt tapasztalat sűrű-

tódik a versekbe. De hát a „picac törvénye szerint...” – nem fizetődik ki! Ilyen egyszerűen és prózaian. A „bizniszvilág” nem érteli a költészetet, nem termel profitot, márpedig, ahogy az egyik üzletember mondotta: a pénzt fialtatni kell!

Talán egy újabb nemzedék felfedezi újra az „anakreoni dalokat”, talán újabb évtizedeknek vagy éppen évezrednek kell eltelnie, hogy értéke legyen a soroknak: „valami nagy-nagy tüzet kéne rakni, hogy melegegdnének az emberek”? Valamikor József Attila írta e kívánságot, akinek a centenáriumát éljük meg tavaly, és ma a fiatalok sokasága azt kérdezi: ki volt ő?

Felelnék nekik elmenőben – éppen az ő szavaival – „nem én kiáltok, a föld dübörög”. Pedig csak egy metrószereplő kúszott be a Lehel téri állomásra...

Mártonfy Mihály

kulása érdekel, Czeizel Endre Sors és tehetségét viheti haza. És egy nagy gesztus: aki a Mikulás könyvesboltban vásárol, 25 százalék kedvezményt kap!

A maradék pénzből kifutja a piacon a leveleződség vagy akár a vasárnapi ebédnek való... Ki mennyiért vásárol könyvet.

November 7-ére Kádár-kötet

Jó ilyet hallani a mai világban, amely nem kimondottan a betű művészetéről, a könyvekről szól. A megélhetés sokba kerül, ezer pénzügyi teher nyomja az embereket, és talán megbocsátható, ha nem a könyvvásárlás jut eszükbe elsősorban. A tejért, farhátért, kenyérért előbb összeguberálják a rávalót, na meg a gyógyszerért. Kinek szánják akkor a kedvezményt?

– Azoknak, akik belső kényesztet éreznek a szépre, az ismeretekre, a mai irodalomra.

lemről. Ma az ifjúság jó részénél „Che” kultusz van, arcképet hordják pólókon, ötágú csillagot kitűzőként, nyakban (aki teheti, aranyból) és ruhán, farmeren is.

– Jó üzlet Moldovát kiadni? Rentábilis a könyve?

– Olyannyira, hogy ma bármelyik kiadó örülne, ha megszerezhetné magának Moldovát. Szinte minden példánya elfogyott a kötetek, pedig 15 ezres a megjelenés. S akad, akire mostanában jutott el a híre vagy éppen jött össze a pénze, s ilyenkor az összes eddigit megveszi. Az első két „töltényt” már újra kellett nyomtatni, ilyen nagy a kereslet.

– Hírek vannak az új munkájáról...

– Valóban, dolgozik a Kádár-köteten, úgy tudom, nagyjából már készen van. Nem csoda, hogy megfogta ez a személyiség, hiszen annyi mindent lehet igazán megírni róla. Tervezetten idén november 7-én jelenik meg a

SZABADOS DAL

VÍZSZINTES:

1. Népi húros ütőhangszer. 7. József Attila fenti című verséből idézünk; az első sor. – 14. Közép-amerikai félsziget. 15. Finn népi hangszer. 16. Gazdag, előkelő ember. 17. Arisztóphanész vígjátéka. 19. Román festő és rajzművész (Teodor, 1831–1891). 20. A türelem bibliai példaképe. 22. ...Sankar; indiai szítárművész. 23. Káposztaféle. 25. Utóvízsga, röv. 26. Háromtagú együttes. 28. Filmrendező (Sándor). 30. Kíváncsi, leskelődő. 32. Kommunista politikus volt (István). 34. Fővárosi egyetem. 36. Olaj, angolul. 37. Rí. 38. ... Moro; néhai olasz politikus. 39. Nem is fölü! 40. Többek közt bámulatot, örömet kifejező szó. 42. Meggyőződéssel állít. 44. A tizenhárom vértanú városa. 46. Súlyarány, röv. 47. Színésznő (Margit). 49. Angol főnemesi rang. 51. Történelmi időszak. 53. Ulan...; a burját főváros. 54. Színész (László). 55. Dunántúli megye. 57. Az Indul a bakterház írója (Sándor, 1903–1966). 59.

Helytálló. 61. Libanoni síta szervezet. 62. Középpütt kosztoló! 63. New York-i operaház, népszerű nevén. 65. Plakett. 67. Az alatta levő helyre. 68. Bandar ... Begawan; Brunei fővárosa. 70. Jellemző külső forma. 73. Lomszélék! 74. Fejlettségben másnak a szintjére eljutó. 76. Pocsolyába hág.

FÜGGŐLEGES:

1. Az idézet második, befejező sora. 2. A Téli Palotát ostromló cirkáló. 3. Páratlan rács! 4. Nobel-díjas dán biokémikus (Carl Peter Henrik, 1895–1976). 5. ... Koberidze, kedves emlékü szovjet-grúz színész. 6. Szocialista realista költő, író volt (József). 7. Erdélyi költő, színműíró (Ádám). 8. Kaluga folyója. 9. Fénymáz. 10. Nomen Nescio, röv. 11. Latin Biblia-fordítás. 12. Tagadósó. 13. Római császár. 18. Verssor vége egy vagy több másikkal összecseng. 21. Az alma rokona. 24. Barázdabillegető! 27. Olajbogyó. 29. Van jobb és bal. 31. Lon ...; kambodzsai diktátor volt. 33. Időmérés. 35. Rovartestrész. 38. Formai. 39. Anekdota. 41. Harci cselekedet. 43. Rostnövény. 45. Hor-

dómérték. 48. Vörös, angolul. 50. Várromjáról nevezetes zempléni falu. 52. Cigány. 54. Szófaj. 55. Valaminek a nyílásán a levegő könnyen átjár. 56. Ruha nyak körüli része. 58. ... Dickinson; amerikai költő (1830–1886). 60. Karibi szigetállam. 64. A Sátántangó rendezője (Béla). 66. ... Fatra; a Kis-Fatra szlovák neve. 69. Krivoj ...; ukrán város. 71. Vörhenyes. 72. Saját, tulajdon, régiesen. 75. Páratlan étel! 77. Logaritmus, röv.

Az előző lapszámunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: Karácsony, karácsony, kisdéd tiszta álom / Az emberi békét segíts megtalálnom.

Nyertesek: Papucsek Gergely (Budapest), Kovács József (Székesfehérvár), Kovács Ferenc (Szombathely).

E heti feladványunk helyes megfejtését 2006. január 16-ig lehet beküldeni a szerkesztőség címére (1082 Budapest, Baross u. 61.).

1	2	3	4	5	6	7	H	8	9	10	11	12	13	S
14								15						
16			17				18			19				
20		21		22				23	24			25		
26			27		28			29		30		31		
32				33			34		35			36		
D		37				38					39			
40	41		42		43			44		45			46	
47		48			49			50		51		52		N
53				54					55				56	
57				58			59		60			61		
62				63			64		65			66		67
68		69			70	71					72		73	
74					75			76				77		
J							Y							

Emlékező taggyűlés Szemelyen

A párt megalakulásának tizenhatodik évfordulója tiszteletére ünnepi ülést tartottak Szemely községben a pécsi kommunisták.

Kovács Pálné, a Magyar Kommunista Munkáspárt megyei nőtagozatának elnöke, Barany megye I. számú választókerületének országgyűlési képviselőjelöltje köszöntötte a megjelenteket. Őt Várnai Dea kommunista költő követte a *Hétköznapi* és a *Babilon* című verseinek elmondásával.

A XXI. kommunista kongresszuson elhangzottakról, az

elnöki beszámoló tartalmáról, a felszólalások érdemi részéről, javaslatokról, valamint az elfogadott kongresszusi határozatokról Gelb Zoltán megbízott megyei elnök tájékoztatta a kommunistákat.

Ezt követően elismerések átadására került sor. Azok a párttagok, akik tizenhat évvel ezelőtt bábáskodtak a párt bölcsőjénél, mindvégig hívek ma-

radtak a kommunista eszméhez, s a dolgozó emberek érdekében a Munkáspártért fáradoztak, az országos elnök kézjegyével ellátott Díszoklevélben részesültek.

A jelenlévők közül Zentai József, Sárosác Mihály, dr. Kovács Gyula és Gelb Zoltán vehette át az oklevelet.

A taggyűlés feladatgátló beszélgetéssel és a mozgalmi életben szerzett különféle tapasztalatok kölcsönös ismertetésével ért véget.

S. B.

A luxemburgi testvérpárt harcai

Nyolcvanöt esztendővel ezelőtt, 1921. január 2-án alakult meg a Luxemburgi Kommunista Párt egy kis munkástelepülésen, Niederkornban. A párt születése tüske volt a luxemburgi tőke szemében, és a párt tagjai szinte egész fennállásuk alatt folyamatosan ki voltak téve a tőkés hatalom üldöztetésének. A német fasizmus hatására 1937-ben még a pártot is beakarták tiltani. Az erről szóló népszavazáson azonban a luxemburgiak 50,67 százaléka nemet mondott a párt betiltására. 1940-ben azonban, amikor a németek megszállták az országot, a kommunistákat is törvényen kívül helyezték. A Luxemburgi KP a megszállás első perceitől kezdve az antifasizista ellenállás egyik szervezője volt. A párt számos aktivistája vált a fasizmus áldozatává.

1945 után hasonlóan ahhoz, ami Franciaországban vagy Olaszországban történt, a kommunisták Luxemburgban is megerősödtek, parlamenti, sőt kormánypárt lettek. Az amerikai tőke azonban nem sokáig tűrte a kommunisták jelenlétét. Az amerikai gazdasági segélyben részesülő országokban a kommunistákat mindenütt kiűzték a hatalomból, megkezdődött az antikommunista hisztéria, a hidegháború időszak.

A 60-as években új fellendülés kezdődött a luxemburgi kommunisták életében. Számos helyet szereztek a helyi önkormányzatokban, gyarapodott a párt. A tőke válasza a „szociális partnerség” bevezetése volt, mondván: minek az osztályharc,

Ali Ruckert

ha a tőke és a munka közötti partneri viszony lehet. Ezzel a lépéssel a tőke a párt egyik fellegvárában, az acéliparban zárta szét a kommunisták pozícióit.

1990–92, a kelet-európai tőkés ellenforradalmak ismét megrázkódtatták a kommunistákat. Hasonlóan más nyugat-európai országokhoz, itt is sikerült szétzilálni azt a hitet, amelyet az egyszerű emberek évtizedeken át tápláltak a létező szocializmus országai iránt. Luxemburgban is megszülettek a reformista-opportunisták pártok, az úgynevezett „Új Baloldal”, amelyek feladták az osztályharcot, a demokratikus centralizmust, a proletár internacionalizmust, és a tőkével való kiegyezést jelölték meg politikájuk fő irányának. A reformista-opportunisták pártok a tőke anyagi és médiatámogatása mellett könyörtelen harcba kezdtek a kommunistákkal szemben. A harc ma is folyik.

A Luxemburgi Kommunista Párt 2005 decemberében tartotta meg 31. kongresszusát, amely jelezte: a párt él, új és fiatal tagokkal bővül, folytatja harcát a tőke, a tőkés rend ellen.

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke táviratban köszöntötte Ali Ruckert elvtársat, az LKP elnökét a párt jubileuma alkalmából.

– Munkatársunktól

**Fiatal vagy?
Kommunista?
Van saját
véleményed?
Várunk!
Jelentkezz!**

Telefon: 06 (30) 440-7786, www.baloldalifront.hu

Baloldali Front Kommunista Ifjúsági Szövetség

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány A Szabadság bemutatószámat!*

Megrendelem A Szabadság példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név:

Cím:

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!

** Az előfizetéses megrendelést a Hírlapkézbesítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

Emlékezzünk!

Földmunkás és kommunista

Fél évszázaddal ezelőtt, 1956. január 7-én hunyt el Nyisztor György szatmári földmunkás, az agrárproletariátus egyik legjelesebb képviselője, aki a Tanácsköztársaság idején elvállalta a földművelési népbiztos posztjának betöltését is.

A korai magyar munkásmozgalom harcosa szegény sorsú földmunkás családban született 1869. december 22-én. Már gyermekkorában kénytelen volt dolgozni: szülővárosában Szatmárnémetiben bojtár, napszámos, később pedig a helyi kubikmozgalom résztvevője lett. Ugyanitt hozta létre két barátjával az 1890-es évek elején a szociáldemokrata párt helyi szervezetét, s mint a párt jó agitátora, magyar és román dolgozók sztrájkjait szervezte,

illetve harcot folytatott az SZDP jobboldali opportunistákkal szemben. Mindezek során egyre inkább részt vállalt az országos közéletben: 1906 januárjában a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetségének alapító tagja. Ebben a minőségben a szociáldemokrata értékeket és az agrárszervezők érdekeit felvállaló baloldali vezéralakjává vált. Társaival előszította az őszirózsás forradalom kitörését, amelyet követően 1919 januárjában

belépett a KMP-be, majd a proletárdiktatúra népbiztosává választották. A munkáshatalom megdöntése után újból uralomra jutott ellenforradalmi rezsim hiénái már az első napokban le tartóztatták, majd bíróság elé állították. A népbiztosok perében rá kirótt életfogytiglani börtönbüntetésre letöltésére azonban nem került sor: 1921-ben fogolycsere-akció keretében a Szovjetunióba emigrált, ahol csaknem negyedszázadon keresztül munkálkodott. 1945-ös hazatéréséről kezdve élete hátralévő részében kommunista harcosként járult hozzá a népi demokrácia építéséhez.

D. A.

A vasmunkásból lett diplomata

Nógrádi Sándor 1894. május 14-én született Füleken. Szakmáját tekintve vasmunkás volt. 1918-ban lépett be a Kommunista Pártba.

A Tanácsköztársaság megdöntése után Csehszlovákiában dolgozott. 1922–23-ban a Csehszlovák Kommunista Ifjúsági Szövetség titkára lett. Később Romániában, Franciaországban és a Szovjetunióban tevékenykedett a kommunista mozgalomban. A Kommunista Ifjúsági Internacionálé vezető szerveinek munkatársa. 1944-ben a párt a magyar partizán

mozgalom szervezésével bízták meg. Az ukrainai magyar partizán tábornak, majd a salgótarjáni szénmedencében harcoló partizán csoportnak a parancsnoka.

A felszabadulás után a Kommunista Párt észak-magyarországi területi pártbizottságának titkára, majd iparügyi, illetve miniszterelnökségi államtitkár.

1945-től haláláig, 1971. ja-

nuár elsejéig – rövid megszakításokkal – tagja volt a Párt Központi Vezetőségének, illetve Központi Bizottságának.

1949–1956-ig a Néphadsereg Politikai Főcsoportjának főnöke, altábornagyi, majd vezérezeredési rangban.

1957-től 1960-ig pekingi és hanoi nagykövét.

1960–1966-ig az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottság elnöke. Visszaemlékezései „Történelmi lecke” címen jelentek meg.

Barek István

**Hirdessen
A Szabadság
hetilapban!**

Többszöri
megjelentetésnél
kedvezményt adunk.

Várjuk
megrendeléseiket!

Részletes információ:
Huszár Zsófia
Telefon: 313-5420

**OLVASSA,
TERJESSZE,
TÁMOGASSA!**

A Szabadság
Alapítvány
számlaszáma:

OTP 11705008-20441997

SZABAD RIPORT
Elektronikus
riport-folyóirat. * Cenzúrátlan
helyszíni anyagok,
az Igazi Való Világból.
Kattintson rá!
www.szabad-riport.gportal.hu

SZABAD RIPORT
„Az a világ, amit látsz,
csak egy cukormáz
felszín. Van alatta egy
másik világ. Az az igazi.”
www.szabad-riport.gportal.hu
Kattintson rá!

Kitüntetések, papír- és
fémpénzek,
képeslapok, porcelánok
adásvétele.

VERES ÉREMBOLT,
VII. ker. Izabella utca 37.
Tel.: 322-4799
H–P: 9–17 óráig.

VESZTESÉGEINK

Varga András, aki 1946 óta volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. Soproni alapszervezet
Lugosi Jánosné, aki 1966 óta volt a párt tagja, 63 éves korában elhunyt. Tiszaujvárosi alapszervezet
Kuborcik János, aki 1953 óta volt a párt tagja, 70 éves korában elhunyt. Homokterenyei alapszervezet
Torma Lászlóné, aki 1951 óta volt a párt tagja, 82

éves korában elhunyt. Nagykovácsi alapszervezet
Krinzki Gyula, aki 1945 óta volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. Egri alapszervezet
Engi Dezső, aki 1947 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. Egri alapszervezet
Németh Lászlóné, aki 1947 óta óta volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. Budapest, XIV/2. alapszervezet

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: i Enderné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapesten és vidéken.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága,
1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.
Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknél, e-mailen:
hirlapelofoztes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.
További információ: 06 (80) 444-444.
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft,
negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.
Szedés, tördelés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Oláh Nyomda, 1211 Budapest, Gyepsor u. 1.
Felelős vezető: Oláh Miklós vezérigazgató.

A Munkáspárt internetcíme: <http://www.munkaspart.hu>